

Moderne Taal en Letterkunde 1

Universiteit Utrecht

Beoordelingsrapport bacheloropleidingen

17 oktober 2025

Inhoud

1. Samenvatting	3
2. Inleiding	10
3. Opleidingsbeoordeling	16
Standaard 1: beoogde leerresultaten	16
Standaard 2: onderwijsleeromgeving	21
Standaard 3: toetsing	36
Standaard 4: gerealiseerde leerresultaten	42
4. Eindoordeel	45
5. Bijlagen	51
Bijlage 1: Administratieve gegevens	51
Bijlage 2: Programma locatiebezoek	52
Bijlage 3: Documenten	54
Bijlage 4: Curriculumoverzichten	56
Bijlage 5: Eindtermen per opleiding	58

1. Samenvatting

Dit rapport beschrijft de opleidingsbeoordeling van bacheloropleidingen Nederlandse Taal en Cultuur, Taalwetenschap en Literatuurwetenschap, aangeboden door de Universiteit Utrecht.

Bacheloropleiding Nederlandse Taal en Cultuur

Standaard 1 – Beoogde leerresultaten

De bacheloropleiding Nederlandse Taal en Cultuur in Utrecht leidt studenten met diverse achtergronden op tot breed gevormde neerlandici. Zij bestuderen academische en maatschappelijke vraagstukken rond het Nederlands en Nederlandstalige culturen, zowel historisch als hedendaags, vanuit een internationaal en interdisciplinair perspectief. De opleiding richt zich op drie kerngebieden: letterkunde, taalkunde en taal en communicatie, met bijzondere aandacht voor schrijfexpertise en de verschillende rollen die studenten in de toekomst kunnen aannemen in de maatschappij, zoals 'Schrijver', 'Onderzoeker', 'Expert', en 'Professional'. De opleiding is bovendien gericht op een loopbaan als docent Nederlands en werkt daarbij samen met het werkveld. In totaal zijn er acht eindtermen die samen het niveau en de uitgangspunten van de opleiding bepalen. De leerlijnen zijn breed geformuleerd, omdat de opleiding te maken heeft met vijf verschillende disciplines (Taalkunde, Taal en Communicatie, Moderne Letterkunde, Vroegmoderne Letterkunde en Middeleeuwse Letterkunde) en drie verdiepingspakketten (het taalkundige en communicatiegerichte verdiepingspakket, het letterkundige verdiepingspakket en het comparatieve verdiepingspakket). Het panel adviseert om de rollen 'Professional' en 'Schrijver' explicieter en zichtbaarder te maken in de eindtermen en om de interdisciplinaire benadering duidelijker zichtbaar te maken voor studenten door dit sterker te verankeren in het curriculum en de eindtermen.

Standaard 2 – Onderwijsleeromgeving

De bacheloropleiding Nederlandse Taal en Cultuur (180 EC) combineert verplichte en keuzeonderdelen, verdeeld over vier academische blokken per jaar. Het curriculum biedt een gebalanceerde mix van vakinhoudelijke en methodologische kennis binnen drie kerngebieden van de neerlandistiek: letterkunde, taalkunde en taal en communicatie. Studenten verdiepen zich in actuele thema's zoals meertaligheid, taalvariatie en nieuwe media, en kunnen kiezen uit drie verdiepingspakketten: Nederlands: taal en gebruik, Nederlandstalige literaturen in de wereld en Crossing Borders. Het panel waardeert het curriculum om zijn gestructureerde opbouw en solide basis. Studenten ervaren dat vaardigheden, zoals computationele technieken en onderzoeksmethodes, niet altijd worden doorontwikkeld in latere cursussen. Ook voelen zij zich onvoldoende voorbereid op het gebruik van AI. Het panel adviseert daarom meer samenhang in het curriculum, actieve betrokkenheid van studenten bij evaluaties, en een sterkere integratie van AI-vaardigheden in de opleiding. Binnen de keuzeruimte en profileringsruimte kunnen studenten vakken naar eigen interesse volgen, waaronder een stage of educatieve minor. Het panel vindt het tutoraat 'Nederlands in de klas' een mooie poging om studenten eerder kennis te laten maken met het vak leraar Nederlands en zo de populariteit van de educatieve master te vergroten.

De opleiding kenmerkt zich door het didactisch concept van *Student Centred Learning* binnen een kleinschalige en inclusieve leeromgeving, waarin diversiteit en onderlinge verbondenheid centraal staan. Studenten stimuleren elkaar actief en worden begeleid door een deskundig en betrokken docententeam. De werkdruk van docenten is hoog, maar het panel ziet dat het management op meerdere niveaus actief maatregelen neemt om deze druk te verlichten. Tegelijkertijd adviseert het panel om meer ruimte te creëren voor docenten om hun eigen onderzoek te verweven met het onderwijs.

Standaard 3 – Toetsing

Het facultair toetsbeleid van Geesteswetenschappen draagt zorg voor de samenhang tussen de eindtermen, leerlijnen en curriculum van het programma (het macro-niveau) enerzijds, en de leerdoelen, toetsvormen en eindtermen per curriculumonderdeel (het micro-niveau) anderzijds. Nadere bepaling en instructies ten aanzien van het facultair toetsbeleid zijn vastgelegd in de Onderwijs- en Examenregelingen (OER) van de afzonderlijke opleidingen en de Facultaire Richtlijnen Toetsing en het document Ijkpunten proces en kwaliteit van toetsing van de examencommissie. De kwaliteitsborging van toetsing is effectief ingericht, waarbij de examencommissie samen met de onder haar verantwoordelijkheid opererende toetscommissie proactief toezicht houdt via steekproefsgewijze controles van toetsdossiers en eindwerken. Het panel beoordeelt het curriculum- en toetsplan van de opleiding als helder en goed onderbouwd. Een aandachtspunt is de feedback-cultuur binnen de opleiding. Het panel adviseert om dit nog eens kritisch te evalueren. De beoordeling van eindwerken is over het algemeen zorgvuldig, maar het panel merkt wel op dat de omvang van de gegeven feedback per beoordelaar soms uiteenliep. Het adviseert de opleidingen hier gericht toezicht op te houden en te streven naar meer consistentie in het invullen van de beoordelingsformulieren.

Standaard 4 – Gerealiseerde leerresultaten

De eindwerken onderscheiden zich door een duidelijke inhoudelijke reikwijdte, zorgvuldige uitvoering en een solide verankering binnen het taalkundige en neerlandistische domein. De kwaliteit van de eindwerken binnen de opleiding wordt door het panel als sterk beoordeeld. De gekozen onderwerpen zijn doorgaans relevant en zeer actueel en sluiten aan bij bredere maatschappelijke en academische debatten. Alumni functioneren goed in vervolgopleidingen en op de arbeidsmarkt, en voelen zich academisch en professioneel goed voorbereid. De brede opzet van de opleidingen wordt gewaardeerd als solide basis voor een master. Wel constateert het panel dat een gestructureerd alumnibeleid ontbreekt en adviseert dit actief te ontwikkelen.

Bacheloropleiding Literatuurwetenschap / Literary studies

Standaard 1 – Beoogde leerresultaten

De bacheloropleiding Literatuurwetenschap biedt studenten een uitgebreide introductie in sleutelvaardigheden, interdisciplinaire methoden, repertoire en kritische discoursen in de literatuurwetenschap. De opleiding onderscheidt zich door een mondiale visie, meertalige expertise en transnationale benaderingen, waarbij het bevorderen van dit internationale perspectief een integraal onderdeel vormt van de identiteit van de opleiding. De opleiding onderscheidt zich bovendien door haar inhoudelijke en theoretische diversiteit, met specialisaties in onder andere Animal Studies, Speculative Fiction, Medical Humanities, Archival Studies en Blue Humanities. Tegelijkertijd blijft de opleiding verankerd in de Nederlandse context, met ruimte voor het gebruik en de bestudering van Nederlandse literatuur. In totaal zijn er acht eindtermen die samen het niveau en de uitgangspunten van de opleiding bepalen. De leerlijnen hebben betrekking op Literatuurgeschiedenis/repertoirekennis, Toepassen van (digitale) analyse- en onderzoeksmethoden, Literatuurtheorie en Metareflectie, Onderzoek, Schrijfvaardigheid en Presenteren en Samenwerken. De opleiding richt zich op literatuur uit verschillende talen en culturen, al dan niet in vertaling. Daarbij komt ook de Nederlandse literatuur aan bod die in vertaling ook door internationale studenten bestudeerd kan worden. Dit concept vindt het panel overtuigend.

Standaard 2 – Onderwijsleeromgeving

De bacheloropleiding Literatuurwetenschap / Literary studies (180 EC) bestaat uit verplichte onderdelen en keuzeonderdelen. Binnen de opleiding hebben studenten de keuze uit twee tracks; een tweetalige track (Engels en Nederlands) en een volledig Engelstalige track. De tweetalige en de Engelstalige track zijn nauw op elkaar afgestemd: ze behandelen dezelfde inhoud en vaardigheden. De literatuurwetenschappelijke kern (major) van de opleiding bestaat uit 120 EC. Het onderwijs is sterk onderzoeksggericht, waarbij de specialisatiecursussen direct gekoppeld zijn aan de onderzoeksexpertise van de docenten. Met hun expertise in wereldwijde literaire tradities vertegenwoordigen deze docenten een rijke verscheidenheid aan perspectieven uit Europa, Afrika, Azië en de Verenigde Staten. Het panel vindt de programmaopbouw van de opleiding, waarin literatuur van de oudheid tot het heden centraal staat en wordt benaderd aan de hand van een heldere 'wat', 'hoe' en 'waarom'-structuur, sterk. De wijze waarop AI is geïntegreerd in het curriculum wordt tevens positief beoordeelt. Het panel vindt de manier waarop de opleiding internationalisering niet beperkt tot tweetaligheid, maar dit concept breder integreert binnen het curriculum overtuigend. Een aandachtspunt is de behoefte van studenten aan meer inhoudelijke diversiteit binnen het curriculum. Het panel adviseert om bij een toekomstige curriculumherziening meer variatie in theorieën en onderwerpen te integreren, en meer aandacht te besteden aan literaire studievoordigheden zoals close reading.

De opleiding kenmerkt zich door het didactisch concept van *Student Centred Learning* binnen een kleinschalige en inclusieve leeromgeving, waarin diversiteit en onderlinge verbondenheid centraal staan.

Studenten stimuleren elkaar actief en worden begeleid door een deskundig en betrokken docententeam. Het panel spreekt haar waardering uit voor de internationale samenstelling van het docententeam en het wereldwijde perspectief dat zij studenten weten te bieden. De werkdruk van docenten is hoog, maar het panel ziet dat het management op meerdere niveaus actief maatregelen neemt om deze druk te verlichten.

Standaard 3 – Toetsing

Het facultair toetsbeleid van Geesteswetenschappen draagt zorg voor de samenhang tussen de eindtermen, leerlijnen en curriculum van het programma (het macro-niveau) enerzijds, en de leerdoelen, toetsvormen en eindtermen per curriculumonderdeel (het micro-niveau) anderzijds. Nadere bepaling en instructies ten aanzien van het facultair toetsbeleid zijn vastgelegd in de Onderwijs- en Examenregelingen (OER) van de afzonderlijke opleidingen en de Facultaire Richtlijnen Toetsing en het document Ijkpunten proces en kwaliteit van toetsing van de examencommissie. De kwaliteitsborging van toetsing is effectief ingericht, waarbij de examencommissie samen met de onder haar verantwoordelijkheid opererende toetscommissie proactief toezicht houdt via steekproefsgewijze controles van toetsdossiers en eindwerken. Het panel beoordeelt het curriculum- en toetsplan van de opleiding als helder en goed onderbouwd. De introductie van alternatieve toetsvormen, zoals het maken van een podcast of het ontwikkelen van een syllabus, beoordeelt het panel als positief en innovatief. Een aandachtspunt is de communicatie rondom het taalbeleid. Het panel adviseert het opleidingsteam om explicieter te zijn over de mogelijkheid voor studenten om toetsen en de scriptie in het Nederlands te maken en te schrijven. Het panel waardeert de positieve en kansgerichte benadering van AI binnen de opleiding, met name de inzet van GenAI in lesmateriaal en toetsvormen die studenten stimuleren tot verkenning en kritisch inzicht. De beoordeling van eindwerken is over het algemeen zorgvuldig, maar het panel merkt wel op dat de omvang van de gegeven feedback per beoordelaar soms uiteenliep. Het adviseert de opleidingen hier gericht toezicht op te houden en te streven naar meer consistentie in het invullen van de beoordelingsformulieren.

Standaard 4 – Gerealiseerde leerresultaten

Het panel is zeer positief over de kwaliteit van de eindwerken, waarin de leerresultaten duidelijk zichtbaar zijn. De eindwerken kenmerken zich door een originele en creatieve insteek, en tonen aan dat studenten beschikken over de leervaardigheden die nodig zijn om succesvol door te stromen naar een masteropleiding. Het werk getuigt van academische volwassenheid: de eindwerken zijn uitgebreid, goed gestructureerd en adequaat geschreven. Studenten met hogere cijfers voerden hun onderzoek zelfstandig uit en tonen daarbij aan dat zij in staat zijn om complexe theoretische concepten kritisch toe te passen op literaire teksten. De gekozen benaderingen sluiten aan bij gevestigde én vernieuwende onderzoekstradities binnen de literatuurstudies. Alumni functioneren goed in vervolgopleidingen en op de arbeidsmarkt, en voelen zich academisch en professioneel goed voorbereid. De brede opzet van de

opleidingen wordt gewaardeerd als solide basis voor een master. Wel constateert het panel dat een gestructureerd alumni-beleid ontbreekt en adviseert dit actief te ontwikkelen.

Bacheloropleiding Taalwetenschap / Linguistics

Standaard 1 – Beoogde leerresultaten

De bacheloropleiding Taalwetenschap biedt studenten een brede academische basis in het onderzoek naar en de theorievorming over taal en talen als een kruispunt van grammaticale, cognitieve en sociale factoren. Sinds 2019-2020 kent de opleiding een geïntegreerd tweetalig curriculum (Nederlands en Engels). Daarbinnen zijn, anders dan bij andere opleidingen waarin parallelle ‘tracks’ worden aangeboden, beide talen door elkaar verweven in het curriculum. Vanaf het tweede jaar kunnen studenten zich specialiseren binnen één van de drie verdiepingspakketten/specialisations, die tevens de focus van de opleiding bepalen: Taal en samenleving, Language and Cognition of Language and Computation, waarin respectievelijk sociale, cognitieve, en computationele aspecten van taal aan bod komen. De opleiding bereidt studenten voor op vervolgstudies en academische loopbanen via diverse wetenschappelijke methodologieën en een actueel curriculum dat inspeelt op maatschappelijke en technologische ontwikkelingen binnen en buiten het vakgebied. De zes eindtermen zijn uitgewerkt in leerlijnen rond Taalstructuur, Taalprocessen, Taalgebruik, Taalmodelleren, Digitale Geletterdheid, Onderzoeksvaardigheden, Schrijfvaardigheden en Spreekvaardigheden. Het panel waardeert de keuze voor een tweetalig programma, dat het internationale karakter versterkt en tegelijk een Nederlandstalige leeromgeving behoudt. Hoewel dit uitdagingen met zich meebrengt, is het volgens het panel goed onderbouwd. De opleiding werkt actief aan verdere integratie van Nederlands en Engels, onder meer via de tweetalige track Language and Computation.

Standaard 2 – Onderwijsleeromgeving

Bij de bacheloropleiding Taalwetenschap/Linguistics (180 EC) volgen studenten vakken in samenhangende pakketten. Het panel is positief over de structuur van het studieprogramma, waarin het eerste jaar bestaat uit een solide basis binnen de Taalwetenschap, waarna studenten zich in het tweede en derde jaar kunnen verdiepen. Er zijn drie onderling verbonden verdiepingspakketten/specialisations (30 EC): Taal en samenleving, Language and Cognition en Language and Computation. Deze drie verdiepingspakketten bieden een brede en diepgaande kijk op taal. De integratie van computationele technieken en generatieve AI onderstreept volgens het panel de innovatieve kracht van de opleiding en bereidt studenten voor op een dynamisch werkveld waarin taal, mens en technologie steeds nauwer verweven raken.

De opleiding kenmerkt zich door het didactisch concept van *Student Centred Learning* binnen een kleinschalige en inclusieve leeromgeving, waarin diversiteit en onderlinge verbondenheid centraal staan. Studenten stimuleren elkaar actief en worden begeleid door een deskundig, betrokken en internationaal docententeam. Dit internationale karakter verrijkt volgens het panel de opleiding met unieke

perspectieven en draagt bij aan een dynamische leeromgeving. De werkdruk van docenten is hoog, maar het panel ziet dat het management op meerdere niveaus actief maatregelen neemt om deze druk te verlichten.

Standaard 3 – Toetsing

Het facultair toetsbeleid van Geesteswetenschappen draagt zorg voor de samenhang tussen de eindtermen, leerlijnen en curriculum van het programma (het macro-niveau) enerzijds, en de leerdoelen, toetsvormen en eindtermen per curriculumonderdeel (het micro-niveau) anderzijds. Nadere bepaling en instructies ten aanzien van het facultair toetsbeleid zijn vastgelegd in de Onderwijs- en Examenregelingen (OER) van de afzonderlijke opleidingen en de Facultaire Richtlijnen Toetsing en het document Ijkpunten proces en kwaliteit van toetsing van de examencommissie. De kwaliteitsborging van toetsing is effectief ingericht, waarbij de examencommissie samen met de onder haar verantwoordelijkheid opererende toetscommissie proactief toezicht houdt via steekproefsgewijze controles van toetsdossiers en eindwerken. Het panel beoordeelt het curriculum- en toetsplan van de opleiding als helder en goed onderbouwd. Een aandachtspunt is de onderlinge samenhang tussen cursussen. Het panel ziet ruimte voor het opleidingsteam om de afstemming en integratie van leerdoelen en toetsvormen verder te versterken, zodat de 'kruisbestuiving' tussen leerlijnen en eindtermen beter tot haar recht komt. De beoordeling van eindwerken is over het algemeen zorgvuldig, maar het panel merkt wel op dat de omvang van de gegeven feedback per beoordelaar soms uiteenliep. Het adviseert de opleidingen hier gericht toezicht op te houden en te streven naar meer consistentie in het invullen van de beoordelingsformulieren.

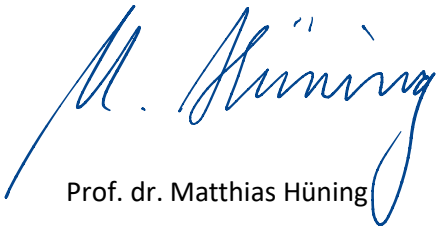
Standaard 4 – Gerealiseerde leerresultaten

Het panel spreekt haar waardering uit voor de hoge kwaliteit van de eindwerken. De studenten tonen aan dat zij taalwetenschappelijk onderzoek kritisch kunnen beoordelen en analyseren, en dat zij beschikken over alle vereiste vaardigheden op bachelorniveau. Verschillende eindwerken vallen op door hun originele onderzoeksvraag en heldere academische uitvoering. De eindwerken getuigen van een bovengemiddeld niveau, waarbij studenten zelfstandig onderzoek uitvoeren en hun bevindingen duidelijk en overtuigend presenteren. De beheersing van het theoretisch taalkundig redeneren en van relevante literatuur is solide en wordt op hoog intellectueel niveau toegepast. De eindwerken leveren zo een overtuigende bijdrage aan het academisch debat en laten zien dat studenten inhoudelijk en methodologisch uitstekend zijn voorbereid op vervolgstudies. Alumni functioneren goed in vervolgopleidingen en op de arbeidsmarkt, en voelen zich academisch en professioneel goed voorbereid. De brede opzet van de opleidingen wordt gewaardeerd als solide basis voor een master. Wel constateert het panel dat een gestructureerd alumnibeleid ontbreekt en adviseert dit actief te ontwikkelen.

Dit overwegende komt het visitatiepanel (hierna: panel) tot het advies 'positief' aan de NVAO voor de accreditatie van de bacheloropleidingen Nederlandse Taal en Cultuur, Taalwetenschap en Literatuurwetenschap aan de Universiteit Utrecht.

De voorzitter en de secretaris van het panel verklaren hierbij dat alle leden van het panel dit rapport hebben bestudeerd en dat zij instemmen met de in het rapport vastgelegde oordelen. Zij bevestigen dat de beoordeling is uitgevoerd in overeenstemming met de eisen met betrekking tot onafhankelijkheid.

17 oktober 2025

Prof. dr. Matthias Hüning
(voorzitter)

Julia Roosenboom MSc
(secretaris)

2. Inleiding

Procedure

De Universiteit Utrecht (UU) heeft Odion Onderzoek aangesteld om de kwaliteitsbeoordeling te begeleiden van de bacheloropleidingen Nederlandse Taal en Cultuur, Taalwetenschap en Literatuurwetenschap evenals de masteropleidingen Neerlandistiek, Taalwetenschap, Vertaalwetenschap en Letterkunde. Deze beoordeling vindt plaats in het kader van de accreditatie van een cluster van opleidingen: Moderne Taal- en Letterkunde 1 (MTL-1). Dit cluster omvat 32 opleidingen die worden aangeboden door zes instellingen: de Universiteit Utrecht, Rijksuniversiteit Groningen, Vrije Universiteit Amsterdam, Radboud Universiteit, Universiteit van Amsterdam en Universiteit Leiden. Vanuit Odion Onderzoek trad dr. Irene Conradie op als clustercoördinator tot 11 april 2025, waarna dr. Alexandra Paffen deze rol overnam.

De beoordeling is uitgevoerd volgens de procedures en standaarden van het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland' van de NVAO (Staatscourant 2024, nr. 6405). De opleidingen binnen het cluster MTL-1 zijn bestaande opleidingen, en de betrokken instellingen beschikken over een erkenning Instellingstoets Kwaliteitszorg.

In overleg met de opleidingen heeft Odion Onderzoek een panel van peers (visitatiepanel) samengesteld dat de beoordeling van de bovengenoemde zeven opleidingen aan de UU heeft uitgevoerd:

- Prof. dr. Matthias Hüning (voorzitter), hoogleraar Nederlandse taalkunde, Freie Universität Berlin;
- Prof. dr. Elke Brems (panellid), hoogleraar Vertaalwetenschap en Nederlandse taal, literatuur en cultuur, KU Leuven;
- Prof. dr. Odile Heynders (panellid), hoogleraar Vergelijkende literatuurwetenschap, Tilburg University;
- Em. prof. dr. Tom Koole (panellid), emeritus hoogleraar Taal en Sociale Interactie, Rijksuniversiteit Groningen;
- Eva Klute BA (student-lid), masterstudent Mediastudies, Universiteit van Amsterdam;
- Dr. Kathryn Roberts (referent), universitair hoofddocent American Studies, Rijksuniversiteit Groningen;
- Dr. Stefan Frank (referent), universitair hoofddocent Taalkunde, Radboud Universiteit;
- Prof. dr. Emiel Krahmer (referent), hoogleraar Language Cognition and Computation, Tilburg University;
- Dr. Camilla Sutherland (referent), universitair docent European Culture and Literature Spanish, Rijksuniversiteit Groningen;
- Prof. dr. Ruben van de Vijver (referent), hoogleraar Fonologie en Fonetiek, Heinrich-Heine-Universität Düsseldorf;

- Prof. dr. Diederik Oostdijk (referent), hoogleraar Engelse en Amerikaanse Literatuur, Vrije Universiteit Amsterdam;
- Dr. Alfred Schaffer (referent), dichter en universitair hoofddocent Afrikaanse en Nederlandse literatuur, Stellenbosch University;
- Prof. dr. Malte Zimmerman (referent), hoogleraar Semantiek en Grammaticatheorie, Universität Potsdam.

Het panel werd ondersteund door dr. Alexandra Paffen als procescoördinator, en Julia Roosenboom MSc als secretaris. Julia Roosenboom heeft uitgebreide ervaring als NVAO-gecertificeerde secretaris. De NVAO heeft het verantwoordingsformulier voor de panelsamenstelling beoordeeld en geconstateerd dat het panel voldoet aan de vereiste deskundigheden. Daarnaast hebben de panelleden, de instelling en de secretaris schriftelijk verklaard dat het panel en de secretaris hun taken onafhankelijk uitvoeren. Op 10 februari 2025 heeft de NVAO ingestemd met de voorgedragen panelsamenstelling.

Voorafgaand aan het beoordelingsproces heeft de voorzitter een training gevolgd over het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland' (2024) van de NVAO. De clustercoördinator heeft met de voorzitter de standaarden, procedures en verantwoordelijkheden doorgenomen, conform het 'Profiel van de voorzitter' (NVAO 2016) en de richtlijnen uit de NVAO-training 'Train de voorzitter'. De overige panelleden zijn in een clusterbrede startvergadering geïnstrueerd en geïnformeerd door de clustercoördinator en voorzitter over de inhoud en intentie van het beoordelingskader, en de procedure, attitude, werkwijze en planning binnen het cluster.

Voorafgaand aan het locatiebezoek stuurde de Faculteit Geesteswetenschappen per opleiding een lijst met recent afgestudeerden naar de secretaris. De panelvoorzitter selecteerde in overleg met de secretaris vijftien eindwerken per opleiding. Hierbij is rekening gehouden met de spreiding van eindcijfers, beoordelaars, en indien van toepassing, varianten en tracks. Het panel heeft de selectie eindwerken met bijbehorende beoordelingsformulieren, evenals het zelfevaluatie-rapport van de opleidingen bestudeerd. Het panel beoordeelde de eindwerken volgens de NVAO-richtlijn voor de bestudering eindwerken (Uitvoeringsregels, september 2024). Een overzicht van het bestudeerde materiaal, inclusief de geselecteerde eindwerken, is opgenomen in bijlage 3.

Na bestudering van de documentatie hebben de panelleden hun eerste indrukken geformuleerd en met de secretaris gedeeld. De secretaris heeft deze gebundeld en de compilatie met het panel gedeeld. Tijdens een voorbereidende vergadering op 25 april 2025 hebben de panelleden hun eerste indrukken besproken en belangrijke gespreksonderwerpen vastgesteld voor het locatiebezoek.

Stafleden en studenten van de opleidingen binnen de visitatiegroep Moderne Taal- en Letterkunde 1 aan de Universiteit Utrecht zijn vooraf door de faculteit geïnformeerd over de mogelijkheid om vertrouwelijk met het panel te spreken. Zij konden zich hiervoor aanmelden bij de secretaris. Tijdens de voorbereidende vergadering was een open spreekuur gepland voor eventuele deelnemers. Omdat er geen aanmeldingen waren, is dit open spreekuur komen te vervallen.

Van 14 tot en met 16 mei 2025 bracht het panel een bezoek aan de Universiteit Utrecht. Het conceptbezoekprogramma, inclusief representatieve gesprekspartners, was vooraf door de opleidingen voorgelegd aan de voorzitter en de secretaris. Informatie over de invulling van het locatiebezoek is opgenomen in bijlage 2.

Aan het eind van het locatiebezoek heeft het panel een onafhankelijk oordeel gevormd over de opleidingen, op basis van de vier standaarden van het beoordelingskader voor accreditatie van bestaande opleidingen van de NVAO (2024). De voorzitter heeft de belangrijkste conclusies gedeeld in een publieke mondelinge terugkoppeling. De visitatie had een ontwikkelgerichte insteek en de themasessies hadden daarom een speciale status. De themasessies vonden gedurende het bezoek plaats op 14, 15 en 16 mei 2025 en hiervan is een apart verslag opgesteld door de UU.

Dit eindrapport bevat een systematische weergave van de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. De secretaris heeft na het bezoek een conceptversie opgesteld en deze aan de panelleden voorgelegd. Op basis van hun opmerkingen is het rapport in overleg met de voorzitter aangepast. Vervolgens is het conceptrapport naar de Faculteit Geesteswetenschappen gestuurd voor een controle op feitelijke onjuistheden. Na verwerking van eventuele correcties is het rapport gefinaliseerd en goedgekeurd door de voorzitter.

Instelling

De Universiteit Utrecht is een publiek gefinancierde instelling met meer dan 8.900 medewerkers en bijna 40.000 studenten. De Universiteit Utrecht telt zeven faculteiten, 59 bacheloropleidingen, meer dan 150 masteropleidingen en 8 Graduate Schools. De Universiteit Utrecht richt zich op maatschappelijke betrokkenheid, duurzaamheid en interdisciplinair onderzoek. In haar strategisch plan van 2025, *Open blik, open houding, open wetenschap*, benadrukt de universiteit haar missie om bij te dragen aan een betere wereld door kennis te delen en samen te werken aan wetenschappelijke en maatschappelijke uitdagingen.

Opleidingen

De *bachelor Nederlandse Taal en Cultuur* aan de Universiteit Utrecht biedt een brede academische vorming in de neerlandistiek. Studenten bestuderen alle facetten van de Nederlandse taal en literatuur, van historische teksten tot moderne communicatievormen. De opleiding richt zich op drie kerngebieden: letterkunde, taalkunde en taal en communicatie. Naast academische verdieping is er aandacht voor maatschappelijke vraagstukken, zoals taalvariatie en communicatieproblemen. Studenten ontwikkelen analytische en schrijfvaardigheden via het Schrijftraject, waarin ze een portfolio opbouwen dat hen voorbereidt op de arbeidsmarkt. Er zijn twee taalspecifieke verdiepingspakketten: 'Nederlands: taal en gebruik' en 'Nederlandstalige literaturen in de wereld'. Daarnaast is er een interdisciplinair verdiepingspakket genaamd 'Crossing Borders', waarin studenten taal en cultuur in een internationale context bestuderen. De opleiding biedt een solide basis voor vervolgstudies, zoals een (research)master

of educatieve master, en bereidt studenten voor op carrières in het onderwijs, de journalistiek, uitgeverijen of culturele instellingen.

De *bachelor Taalwetenschap* aan de Universiteit Utrecht onderzoekt taal vanuit verschillende invalshoeken, waaronder psychologie, filosofie, kunstmatige intelligentie en antropologie. Studenten leren hoe talen zijn opgebouwd, hoe taalverwerking in de hersenen werkt en waarom talen veranderen. De opleiding is tweetalig (Nederlands en Engels) en biedt een interdisciplinaire en toegepaste benadering, waarbij studenten experimenten uitvoeren, computermodellen ontwikkelen en veldonderzoek doen. Er zijn verschillende verdiepingspakketten, zoals 'Language and Cognition', 'Language and Computation' en 'Taal en Samenleving'. Afgestudeerden kunnen doorstromen naar masteropleidingen en vinden werk in domeinen binnen de taaltechnologie, de communicatie, het onderwijs of onderzoek.

De *bachelor Literatuurwetenschap* aan de Universiteit Utrecht is bedoeld voor studenten die literatuur willen bestuderen in een brede culturele en historische context. Studenten analyseren teksten uit verschillende tijdperken en culturen, van klassieke werken tot moderne digitale literatuur. De opleiding biedt een combinatie van historische, filosofische en interdisciplinaire benaderingen en heeft twee tracks: een Nederlands- en Engelstalige en een Engelstalige. Studenten kunnen zich specialiseren in één van de twee verdiepingspakketten te weten: 1) 'Literature across Borders', over de internationale en interculturele aspecten van literatuur en 2) 'Literature in Conflict', over de relatie tussen literatuur en maatschappelijke spanning. Na de bachelor kunnen studenten een master volgen of een carrière starten binnen bijvoorbeeld een uitgeverij, de journalistiek, het onderwijs of de culturele sector.

De administratieve gegevens van de opleiding en de instelling zijn opgenomen in bijlage 1 bij dit rapport.

Ontwikkelingen sinds de vorige accreditatie

Bij de *vorige* accreditatie in 2019 werden de opleidingen Nederlandse Taal en Cultuur, Taalwetenschap en Literatuurwetenschap positief beoordeeld. Sindsdien zijn alle drie de onderwijsprogramma's op belangrijke punten vernieuwd. Hieronder volgt een overzicht van de aanbevelingen van de *vorige* visitatiecommissie.

De bacheloropleiding Nederlandse Taal en Cultuur

- Het panel adviseert de eindtermen minder generiek te formuleren zodat ze beter aansluiten op het sterke profiel en de nieuwe leerlijnen in het programma;
- Het panel adviseert de opleiding om de promotie en inpasbaarheid van de stage binnen het curriculum te verbeteren
- Het panel raadt de opleiding aan om structurele maatregelen te treffen ter vermindering van de werkdruk

- Het panel adviseert om de examencommissie gericht te ondersteunen bij het verbeteren van de archivering van toetsdossiers en het versterken van de kwaliteitsborging rondom bachelorstages

De bacheloropleiding Literatuurwetenschap

- Het panel raadt de opleiding aan om de start van het tweetalige programma goed te blijven monitoren, o.a. om te zien of de hoge verwachtingen van een diverse, internationale instroom inderdaad worden ingelost;
- Het panel adviseert de eindtermen beter af te stemmen op het profiel van de opleiding;
- Het panel raadt aan te onderzoeken of de studielast in vakken waar de werkdruk als laag ervaren wordt, overeenkomt met het aantal studiepunten dat aan deze vakken wordt toegekend;
- Het panel raadt de opleiding aan het praktische aspect van de opleiding beter te belichten, en de beroepsoriëntatie, met name voorlichting over beroepsmogelijkheden buiten het academische veld, te verbeteren;
- Communicatie rondom de rol van de tutor in het tweede en derde jaar van de studie behoeft verbetering;
- De communicatie over de eisen waaraan schrijfoopdrachten moeten voldoen dient verbeterd te worden;
- De communicatie over de rol van de vakken Literary Toolbox en The Republic of letters in de voorbereiding op het eindwerkstuk kan worden verbeterd;
- Het panel raadt de opleiding aan om een actievere rol in te nemen bij het faciliteren en promoten van een buitenlandverblijf;
- Het panel raadt de opleiding aan om een actievere rol in te nemen bij het faciliteren en promoten van een stage;
- Het panel merkt op dat de koppeling met onderzoek gevaar loopt wanneer kerncursussen gegeven worden door tijdelijke staf met zeer beperkte onderzoekstijd, dit dient de opleiding in de gaten te houden en vaste stafleden moeten goed zichtbaar blijven voor studenten;
- De opleiding dient de opstartproblemen rondom de internationale track op te pakken, en aanpassingen door te voeren voor de extracurriculaire activiteiten aan de internationale studenten;
- Aandacht moet uitgaan naar de hoge werkdruk onder docenten en de positie van tijdelijke docenten;
- Studenten dienen volgens het panel eerder en beter voorgelicht te worden over het eindwerkstuk, zie ook Standaard 2;
- Het panel raadt aan het proces rondom het eindwerkstuk te herstructureren door studenten die aan hun eindwerkstuk werken in intervisiegroepjes te koppelen aan andere scriptanten, zodat zij sterker aangemoedigd worden het eindwerkstuk in één blok af te ronden;

- Versterk de ondersteuning van de examencommissie en faciliteer een efficiëntere werkwijze voor docenten met het oog op een verbeterde archivering van toetsdossiers en een zorgvuldige kwaliteitsborging van bachelorstages;
- Het panel raadt de opleiding aan meer contact te onderhouden met haar alumni en beter bij te houden naar welke masteropleidingen zij doorstromen.

De bacheloropleiding Taalwetenschap

- Het panel adviseert om de eindtermen minder generiek en, in aansluiting op het profiel van de opleiding en op de vier leerlijnen, meer opleidingsspecifiek te formuleren;
- Monitoren van de effecten van een tweetalig programma o.a. op de Nederlandse track en op het behaalde eindniveau;
- De praktische kant van de start van het tweetalige programma is een aandachtspunt;
- Aandacht moet uitgaan naar de hoge werkdruk onder docenten en de positie van tijdelijke docenten;
- Advies om in de werkcolleges nog meer gebruik te maken van interactieve onderwijsvormen;
- Advies om meer aandacht te besteden aan loopbaanoriëntatie;
- Het panel raadt de opleiding aan om een actievere rol spelen in het faciliteren en promoten van een buitenlandverblijf;
- Het panel raadt de opleiding aan om een actievere rol spelen in het faciliteren en promoten van een stage;
- Het panel adviseert de EC en de opleiding om de beoordeling van eindwerkstukken tot halve cijfers te beperken;
- Versterk de ondersteuning van de examencommissie en faciliteer een efficiëntere werkwijze voor docenten met het oog op een verbeterde archivering van toetsdossiers en een zorgvuldige kwaliteitsborging van bachelorstages;
- Het panel raadt de opleiding aan meer contact te onderhouden met haar alumni en beter bij te houden naar welke masteropleidingen ze doorstromen.

Het huidige panel heeft onderzocht hoe de opleidingen deze aanbevelingen hebben opgepakt en dit tijdens het locatiebezoek besproken. Het panel constateert dat de opleidingen deze aanbevelingen grotendeels hebben opgevolgd en daarmee een positieve ontwikkeling hebben ingezet. Dit wordt verder toegelicht bij de betreffende standaarden.

3. Opleidingsbeoordeling

Standaard 1: beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Opmerking vooraf

Tijdens de visitatie van de opleidingen binnen het cluster MTL 1 aan de Universiteit Utrecht kwam de huidige politieke context van het hoger onderwijs in Nederland, waarin er enerzijds stevig bezuinigd wordt en anderzijds het huidige internationaliserings- en taalbeleid van universiteiten ter discussie staat, in veel gesprekken aan bod. Het panel hoorde hoezeer deze politieke context en de maatregelen die daaruit voortvloeien, zorgen voor een nog hogere werkdruk en onzekerheid. Het panel was onder de indruk van de strijdlustige wijze waarop met name de docenten hiermee omgaan. Het panel deelt de terechte zorgen van de opleidingen over de mogelijke effecten van maatregelen op de kwaliteit van het onderwijs. Vooral de keuze van de Utrechtse faculteit om vanwege de bezuinigingen een aantal taalopleidingen te stoppen, zal directe gevolgen hebben voor het onderzoek en onderwijs van het vakgebied aan de Universiteit Utrecht en voor de andere Taal- en Letterkunde opleidingen. Er valt te vrezen voor de kwaliteit van het onderwijs, voor het verloren gaan van expertise, en voor een zware impact op het welbevinden van het gedreven en bekwame docententeam. Hoewel deze opmerkingen buiten de *scope* van deze opleidingsbeoordelingen vallen, wil het panel ze toch graag meegeven aan de lezers van dit rapport.

Bevindingen en overwegingen

Opleidingsprofiel

Het panel heeft per opleiding het profiel en de positionering beoordeeld, met aandacht voor herkenbaarheid, afbakening en aansluiting op recente ontwikkelingen in het werkveld. Alle opleidingen beschikken over een uitgesproken internationaal profiel, dat volledig wordt onderschreven door de faculteit. Hieronder worden de drie opleidingen afzonderlijk besproken, gevolgd door een overkoepelende analyse.

Nederlandse Taal en Cultuur

De bacheloropleiding Nederlandse Taal en Cultuur aan de Universiteit Utrecht behoort tot het departement Talen, Literatuur en Communicatie (TLC). Het leidt studenten met diverse achtergronden op tot breed gevormde neerlandici. Zij bestuderen academische en maatschappelijke vraagstukken rond Nederlandstalige talen en culturen. Deze vraagstukken zijn zowel historisch als hedendaags, vanuit een internationaal perspectief en met aandacht voor disciplinaire, interdisciplinaire, praktijkgerichte en digitale benaderingswijzen. Studenten worden opgeleid in drie onderling sterk verbonden disciplines binnen de neerlandistiek: letterkunde, taalkunde en taal en communicatie. Kenmerkend voor de bacheloropleiding Nederlandse Taal en Cultuur in Utrecht is de wereldwijde kijk op de neerlandistiek.

Studenten leren talen en culturen in Nederlandstalige gebieden binnen en buiten Europa te bestuderen, zowel in het heden als het verleden. Ze richten zich op Nederlands-Nederlands, Belgisch-Nederlands, Surinaams-Nederlands en de circulatie van Nederlandstalige talen en culturen in de regio's in de wereld waar Nederlands werd of wordt gesproken. De bacheloropleiding focust daarnaast op schrijfexpertise. Studenten gaan zowel binnen cursussen en tutorbijeenkomsten als tijdens facultatieve workshops aan de slag met academisch schrijven, creatief schrijven, wetenschapsjournalistiek en beleidsstukken schrijven. Zowel in het curriculum als in het tutoraat is er aandacht voor de verschillende 'rollen' die studenten in de toekomst kunnen aannemen in de maatschappij: naast 'Schrijver' kent de opleiding de (gedeeltelijk overlappende) rollen 'Onderzoeker', 'Expert', en 'Professional'. De opleiding is bovendien gericht op een loopbaan als docent Nederlands en werkt daarbij samen met het werkveld.

De eindtermen zijn uitgewerkt in vijf leerlijnen (A t/m E) die door het curriculum lopen. De leerlijnen zijn gekoppeld aan de Dublin-descriptoren. In totaal zijn er acht eindtermen die samen het niveau en de uitgangspunten van de opleiding bepalen. De leerlijnen zijn breed geformuleerd, omdat de opleiding te maken heeft met vijf verschillende disciplines (Taalkunde, Taal en Communicatie, Moderne Letterkunde, Vroegmoderne Letterkunde en Middeleeuwse Letterkunde) en drie verdiepingspakketten (het taalkundige en communicatiegerichte verdiepingspakket, het letterkundige verdiepingspakket en het comparatieve verdiepingspakket). De eerste drie leerlijnen lopen door alle onderdelen van de opleiding. Net als de overige twee leerlijnen is er een opbouw in het niveau, de kennis en vaardigheden.

Het panel is te spreken over de breedte van de bacheloropleiding Nederlandse Taal en Cultuur. Ze biedt studenten een moderne, veelzijdige benadering van de neerlandistiek, waarin traditionele elementen worden gecombineerd met vernieuwende perspectieven en praktische toepassingen. De introductie van de vier rollen (Onderzoeker, Expert, Professional en Schrijver) die gekoppeld zijn aan de leerlijnen, draagt volgens het panel bij aan een verdere verscherping van het opleidingsprofiel. Om de zichtbaarheid van de verschillende rollen te vergroten, heeft de opleiding sinds dit jaar symbolen geïmplementeerd. Studenten zijn hier positief over, omdat zij hierdoor meer bekend zijn geraakt met de verschillende rollen. Het panel is van oordeel dat de eindtermen op bachelorniveau zijn. Het merkt op dat de relatie tussen de rollen 'Professional' en 'Schrijver' en de eindtermen sterker kan, en het panel raadt daarom aan om deze rollen beter zichtbaar te maken in de eindtermen. Het panel waardeert de wijze waarop de opleiding een samenhang heeft gecreëerd tussen disciplinair en interdisciplinair onderwijs. Uit de gesprekken blijkt dat nog niet alle studenten hiervan op de hoogte zijn. Het panel raadt daarom aan om deze interdisciplinaire invalshoek duidelijker zichtbaar te maken voor studenten, door deze sterker terug te laten komen in zowel het onderwijsaanbod als de eindtermen.

Literatuurwetenschap / Literary studies

De bacheloropleiding Literatuurwetenschap aan de Universiteit Utrecht behoort tot het departement Talen, Literatuur en Communicatie (TLC). De bacheloropleiding biedt studenten een uitgebreide introductie in sleutelvaardigheden, interdisciplinaire methoden, repertoire en kritische discoursen in/van de literatuurwetenschap. Studenten worden voorbereid op een breed scala aan professionele loopbanen en masteropleidingen en leren vaardigheden aan op het gebied van kritisch lezen, schrijven en presenteren. De opleiding onderscheidt zich door een mondiale visie, meertalige expertise en transnationale benaderingen, waarbij het bevorderen van dit internationale perspectief een integraal onderdeel vormt van de identiteit van de opleiding. De opleiding onderscheidt zich bovendien door haar inhoudelijke en theoretische diversiteit, met specialisaties in onder andere *Animal Studies*, *Speculative Fiction*, *Medical Humanities*, *Archival Studies* en *Blue Humanities*. Deze veelzijdigheid onderstreept de unieke positie van het programma binnen het Nederlandse academische landschap. Tegelijkertijd blijft de opleiding diep geworteld in de Nederlandse sociale, culturele en taalkundige context en biedt zij volop ruimte voor het gebruik van de Nederlandse taal binnen het programma.

De eindtermen zijn uitgewerkt in zes leerlijnen (A t/m F) die door het curriculum lopen. De leerlijnen zijn gekoppeld aan de Dublin-descriptoren. In totaal zijn er acht eindtermen die samen het niveau en de uitgangspunten van de opleiding bepalen. De leerlijnen hebben betrekking op Literatuurgeschiedenis/repertoirekennis, Toepassen van (digitale) analyse- en onderzoeksmethoden, Literatuurtheorie en Metareflectie, Onderzoek, Schrijfvaardigheid en Presenteren en Samenwerken. Binnen de leerlijnen is er een opbouw van het niveau, de kennis en vaardigheden.

Het panel ziet een stevig gestructureerde opleiding, die zowel internationaal- als onderzoeksgericht is ingestoken, met een duidelijke aandacht voor de historische dimensie. De eindtermen die vertaald zijn naar de leerlijnen zijn helder omschreven en van bachelorniveau. De opleiding richt zich op literatuur uit verschillende talen en culturen, al dan niet in vertaling. Daarbij komt ook de Nederlandse literatuur aan bod die in vertaling ook door internationale studenten bestudeerd kan worden. Dit concept vindt het panel overtuigend.

Taalwetenschap / Linguistics

De bacheloropleiding Taalwetenschap aan de Universiteit Utrecht behoort tot het departement Talen, Literatuur en Communicatie (TLC). De opleiding biedt studenten een brede academische basis in het onderzoek naar en de theorievorming over taal en talen als een kruispunt van grammaticale, cognitieve en sociale factoren. Sinds 2019-2020 heeft de opleiding een tweetalig curriculum (Engels en Nederlands). Daarbinnen zijn, anders dan bij andere opleidingen waarin parallelle 'tracks' worden aangeboden, beide talen door elkaar verweven in het curriculum. Dit betekent dat in het eerste jaar hoorcolleges in het Engels en werkgroepen in het Engels of Nederlands verzorgd worden. Vanaf het tweede jaar krijgen studenten de mogelijkheid zich te specialiseren binnen één van de drie verdiepingspakketten/specialisations, die tevens de focus van de opleiding bepalen: Taal en

samenleving, Language and Cognition of Language and Computation, waarin respectievelijk sociale, cognitieve, en computationele aspecten van taal aan bod komen. Studenten kunnen (met uitzondering van het Nederlandstalige verdiepingspakket) alle cursussen van het curriculum in het Engels volgen (verdiepingspakket 1 is Nederlandstalig, verdiepingspakket 2 is Engelstalig en verdiepingspakket 3 is tweetalig).

Ter voorbereiding op vervolgopleidingen en academische carrières maakt de opleiding gebruik van een verscheidenheid aan wetenschappelijke methodologieën afkomstig uit diverse subdisciplines. Dit vormt een gedegen basis voor instroom in onder andere de research master Linguistics, de master Meertaligheid en Taalverwerving, de master Neuroscience and Cognition, de MSc Artificial Intelligence, Language and AI (VU) en Taal- en spraakpathologie (RU). De inhoud van de cursussen wordt continu geactualiseerd door docenten, waarmee de opleiding inspeelt op zowel maatschappelijke als technologische ontwikkelingen binnen en buiten het vakgebied.

De eindtermen zijn uitgewerkt in acht leerlijnen (A t/m H) die door het curriculum lopen. De leerlijnen zijn gekoppeld aan de Dublin-descriptoren. In totaal zijn er zes eindtermen die samen het niveau en de uitgangspunten van de opleiding bepalen. De leerlijnen hebben betrekking op Taalstructuur, Taalprocessen, Taalgebruik, Taalmodellering, Digitale Geletterdheid, Onderzoeksvaardigheden, Schrijfvaardigheid en Spreekvaardigheid. Binnen de leerlijnen is er een opbouw in het niveau, de kennis en vaardigheden.

Het panel constateert dat de bacheloropleiding Taalwetenschap een brede taalkundige opleiding is, die goed is opgebouwd en een sterke academische basis biedt. De eindtermen die vertaald zijn naar de leerlijnen zijn helder omschreven en van bachelorniveau. De leerresultaten spelen volgens het panel voldoende in op de ontwikkelingen in de discipline en het beroepenveld. De bewuste keuze voor een tweetalig programma wordt door het panel gewaardeerd. Daardoor wordt het internationale karakter van de opleiding versterkt. Tegelijkertijd blijft het mogelijk om de opleiding in een Nederlandstalige leeromgeving te volgen. Het vasthouden aan een Nederlands profiel brengt uitdagingen met zich mee, maar is volgens het panel goed onderbouwd. Het panel ziet dat de opleiding actief zoekt naar manieren om Nederlands en Engels nog beter te integreren. Dit blijkt onder meer door de recente toevoeging van het tweetalige verdiepingspakket Language and Computation.

Conclusie

Nederlandse Taal en Cultuur

Het panel concludeert dat de bacheloropleiding Nederlandse Taal en Cultuur een breed en eigentijds programma biedt, waarin studenten worden opgeleid tot veelzijdige neerlandici met oog voor zowel academische als maatschappelijke vraagstukken. De opleiding weet traditionele disciplines binnen de neerlandistiek op overtuigende wijze te verbinden met vernieuwende, internationale en praktijkgerichte benaderingen. De vier geïntroduceerde rollen – Onderzoeker, Expert, Professional en Schrijver – geven

het opleidingsprofiel een duidelijke structuur en richting, en dragen bij aan de voorbereiding op diverse maatschappelijke functies.

Het panel stelt vast dat de eindtermen voldoen aan het bachelor niveau, maar ziet ruimte voor verbetering in de expliciete koppeling van de rollen 'Professional' en 'Schrijver' aan deze eindtermen. Het panel waardeert de integratie van disciplinair en interdisciplinair onderwijs, maar adviseert om deze interdisciplinaire invalshoek beter zichtbaar te maken voor studenten, zowel in het curriculum als in de eindtermen. Al met al is het panel positief over de richting en inhoud van de opleiding en ziet met vertrouwen de verdere ontwikkeling tegemoet.

Literatuurwetenschap / Literary studies

Het panel concludeert dat de bacheloropleiding Literatuurwetenschap een stevig gestructureerd en inhoudelijk rijk programma biedt, waarin studenten worden voorbereid op een breed scala aan vervolgopleidingen en professionele loopbanen. De opleiding is zowel internationaal- als onderzoeksgericht ingestoken, met een duidelijke aandacht voor de historische dimensie. De eindtermen die vertaald zijn naar de leerlijnen zijn helder omschreven en van bachelorniveau. De opleiding richt zich op literatuur uit verschillende talen en culturen, al dan niet in vertaling. Daarbij komt ook de Nederlandse literatuur aan bod die in vertaling ook door internationale studenten bestudeerd kan worden. Dit concept vindt het panel overtuigend. Het panel spreekt haar vertrouwen uit in de verdere ontwikkeling van deze veelzijdige en toekomstgerichte bacheloropleiding.

Taalwetenschap / Linguistics

Het panel concludeert dat de bacheloropleiding Taalwetenschap een goed gestructureerde en breed georiënteerde opleiding is, die studenten een sterke academische basis biedt in het onderzoek naar en de theorievorming over taal en talen als een kruispunt van grammaticale, cognitieve en sociale factoren. De leerlijnen zijn volgens het panel helder omschreven en van bachelor niveau. De leerresultaten spelen volgens het panel voldoende in op de ontwikkelingen in de discipline en het beroepenveld. De bewuste keuze voor een tweetalig programma wordt door het panel gewaardeerd. Daardoor wordt het internationale karakter van de opleiding versterkt. Tegelijkertijd blijft het mogelijk om de opleiding in een Nederlandstalige leeromgeving te volgen. Het vasthouden aan een Nederlands profiel brengt uitdagingen met zich mee, maar is volgens het panel goed onderbouwd. Het panel ziet dat de opleiding actief zoekt naar manieren om Nederlands en Engels nog beter te integreren. Dit blijkt onder meer door de recente toevoeging van het tweetalige verdiepingspakket Language and Computation. Het panel spreekt haar vertrouwen uit in de verdere ontwikkeling van deze veelzijdige en academisch sterke bacheloropleiding.

Op basis van de gesprekken en bestudering van de onderliggende documentatie concludeert het panel dat de opleidingen **voldoen aan standaard 1**, beoogde leerresultaten.

Standaard 2: onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen en overwegingen

Instroom studenten

Opleidingsoverstijgende bevindingen

Het panel constateert dat de dalende instroomcijfers bij met name de bacheloropleiding Nederlandse Taal en Cultuur en in mindere mate ook bij Taalwetenschap een punt van aandacht is. Deze ontwikkeling sluit aan bij een bredere landelijke (en internationale) trend van dalende studentenaantallen binnen taal- en cultuurstudies. Het panel waardeert de inspanningen van de opleiding om de instroom van studenten te bevorderen. Deze inspanningen betreffen onder andere directe interactie met potentiële studenten, zoals voorlichtingsgesprekken, evenals gerichte marketingstrategieën om de zichtbaarheid en aantrekkelijkheid van de opleiding te vergroten. Het opleidingsmanagement en het faculteitsbestuur hebben aangegeven dat bacheloropleidingen met een cohortinstroom van minder dan 25 studenten op den duur zullen worden beëindigd. Daarbij wordt rekening gehouden met de instroomcijfers van de afgelopen vijf jaar. Er wordt gestreefd naar het behoud van de bestaande expertise van de staf. In plaats van deze opleidingen volledig af te schaffen, wordt daarom gezocht naar alternatieve manieren om de bestaande kennis en expertise te integreren en anders in te zetten, bijvoorbeeld in lijn met de vastgestelde sectorplannen. Hoe dit concreet vorm moet krijgen is echter nog onduidelijk en het panel ziet daarom ondanks alle goede voornemens het gevaar van een verlies van expertise door deze maatregelen.

Opbouw en samenhang curricula

Het panel heeft zich via schematische overzichten en digitaal cursusmateriaal verdiept in de opbouw, samenhang en inhoud van de programma's van de drie opleidingen. Curriculumoverzichten zijn opgenomen in bijlage 4 van dit rapport.

Bacheloropleiding Nederlandse Taal en Cultuur

De bacheloropleiding Nederlandse Taal en Cultuur (180 EC) bestaat uit verplichte onderdelen en keuzeonderdelen. Het academisch jaar is verdeeld in vier blokken waarin studenten steeds twee parallelle vakken volgen. Ieder vak levert 7,5 EC op. In het gehele curriculum wordt de onderwijstijd evenwichtig verdeeld tussen het verwerven van vakinhoudelijke en methodologische inzichten van drie onderling sterk verbonden disciplines binnen de neerlandistiek: letterkunde, taalkunde en taal en communicatie. Hierbij komen thema's aan bod zoals meertaligheid, geletterdheid, taalvariatie, communicatieprocessen, nieuwe media, culturele discoursen en materialiteit. Studenten leren maatschappelijke problemen rondom taal en cultuur te bestuderen. Ze leren hoe mensen in het Nederlands beter kunnen communiceren (communicatie), hoe de taal als systeem in elkaar steekt

(taalkunde) en wat Nederlandstalige literaire teksten kunnen leren over uiteenlopende perioden en plaatsen en over onszelf (letterkunde). In het eerste jaar volgen studenten vakken over een breed scala aan onderwerpen vanuit deze drie disciplines. Voorbeelden hiervan zijn overheidscommunicatie, kindertaalverwerving en de komst van *young adult*-literatuur.

Vanaf het tweede jaar specialiseren studenten zich in letterkunde, taalkunde of communicatie en onderzoeken ze problemen op de raakvlakken tussen die vakgebieden. Deze specialisatie vindt plaats binnen de keuzeruimte van de major (30 EC) en wordt vormgegeven via drie verdiepingspakketten. De opleiding biedt twee taalspecifieke verdiepingspakketten aan. Het verdiepingspakket *Nederlands: taal en gebruik* leert studenten over de relatie tussen het Nederlandse taalsysteem en het gebruik van Nederlands. Binnen het verdiepingspakket *Nederlandstalige literaturen in de wereld* leren studenten de diversiteit van de literatuur in het Nederlands kennen. Studenten kunnen ook kiezen voor het verdiepingspakket *Crossing Borders*, waarin ze met studenten van andere bachelorprogramma's aan de slag gaan met vergelijkend onderzoek op het gebied van taal, literatuur en cultuur. Binnen dit verdiepingspakket wordt ook aandacht besteed aan vertalen en interculturele communicatie.

De opleiding biedt daarnaast 52,5 EC aan keuzeruimte buiten de major, de zogenoemde profileringsruimte. Hierin kunnen studenten vakken naar eigen interesse kiezen. Dat kan binnen Nederlands, maar ook door te kiezen voor een pakket met samenhangende vakken (een minor) van andere opleidingen, zoals Taal en Recht, Digital Humanities, Psychologie, Communicatie en Media, Literatuurwetenschap, of een minor in een andere taal (Engels of Italiaans bijvoorbeeld). Studenten kunnen ook kiezen voor een stage, of een educatieve minor. In het laatste geval levert dat een beperkte tweedegraads lesbevoegdheid op voor het voortgezet onderwijs. Studenten kunnen daarmee lesgeven in het vmbo en de onderbouw van havo/vwo. Vanaf 2024-2025 lopen alle tweedejaarsstudenten een dag mee met een leraar Nederlands op een middelbare school. Op deze manier maken studenten kennis met dit beroep, wat zorgt voor meer belangstelling voor de Educatieve Minor en Master. Deze verplichte schoolbezoeken zijn onderdeel van het tutoraat en dragen de naam 'Nederlands in de klas'.

De opleiding hanteert vijf leerlijnen die heel breed geformuleerd zijn, omdat de opleiding te maken heeft met drie disciplines en een aantal deelgebieden daarbinnen (Taalkunde, Taal en Communicatie, Moderne Letterkunde, Vroegmoderne Letterkunde en Middeleeuwse Letterkunde). De leerlijnen hebben een opbouwende vorm waarbij het niveau, de kennis en de vaardigheden van de student binnen die leerlijn toenemen. Iedere leerlijn bestaat uit meerdere leerdoelen, die aansluiten bij de eindtermen; de leerdoelen van de cursussen in jaar één zijn veelal gericht op kennis en inzicht in de drie kerndisciplines van de neerlandistiek: Letterkunde, Taalkunde en Taal en Communicatie. De opleiding heeft haar leerlijnen vertaald naar verschillende 'rollen', die de studenten later kunnen aannemen in de maatschappij (Schrijver, Onderzoeker, Expert en Professional). Deze (deels overlappende) rollen zijn dus gedefinieerd met het oog op de arbeidsmarktoriëntatie van de opleiding en de studenten kiezen via deze rollen een bepaald profiel. Zo leren studenten binnen de rol van 'Expert' bijvoorbeeld dat maatschappelijke vraagstukken rond taal en cultuur draaien om variatie. Binnen de rol 'Onderzoeker' leren ze bijvoorbeeld hoe mensen het Nederlands gebruiken om anderen te begrijpen of te overtuigen

en om zichzelf uit te drukken. Studenten leren hoe generatieve AI werkt en hoe ze zich als schrijver en mens tot die systemen kunnen verhouden. Binnen de rol 'Schrijver' leren studenten via academisch en creatief schrijven de expressiemogelijkheden van het Nederlands optimaal benutten. In het schrijftraject bouwen studenten een schrijfportfolio op, dat hun vooruitgang in het schrijven, redeneren en redigeren documenteert. De rol 'Professional' geeft studenten een inkijkje in de toekomstige baanperspectieven. Zo houden studenten interviews met een professional uit het werkveld, doen ze verdiepingsopdrachten rond instituten uit het werkveld en schrijven ze een adviesrapport voor instituten uit het werkveld.

Het panel is van oordeel dat de opleiding een degelijk curriculum heeft, dat studenten in staat stelt de beoogde leerresultaten te behalen. Het panel waardeert de gestructureerde opbouw van het programma, waarbij studenten eerst een solide basis ontwikkelen in de kernvakken van de neerlandistiek. Studenten kunnen zich daarna verdiepen in één van de verdiepingspakketten, die meer interdisciplinair van aard zijn. De opleiding leidt daarmee op tot breed inzetbare neerlandici met zowel diepgaande vak kennis als het vermogen om vak overstijgend te denken. Het panel waardeert dat de opleiding de leerlijnen helder inzichtelijk heeft gemaakt via de verschillende rollen. Waar studenten eerder aangaven deze rollen onvoldoende te herkennen, blijkt uit de gesprekken dat deze feedback is opgepakt en de leerlijnen nu duidelijker zijn verankerd in het curriculum. Hoewel het panel de stappen die al gezet zijn waardeert, denkt het dat de rollen nog zichtbaarder gemaakt kunnen worden, ook in de eindtermen (zie standaard 1) en de formulering van de leerlijnen. Het panel vindt het tutoraat 'Nederlands in de klas' een mooie poging om de populariteit van de educatieve master te vergroten.

Het panel constateert dat studenten zich soms kritisch uitlaten over de vaardigheden die zij in de verschillende vakken ontwikkelen, en hoe deze vaardigheden worden doorgetrokken naar andere onderdelen van het curriculum. In het studentenhoofdstuk beschrijven studenten dat zij het gevoel hebben dat de opgedane vaardigheden in de cursussen niet altijd verder worden ontwikkeld in de daaropvolgende cursussen. Dit betreft onder andere de computationele vaardigheden en het werken met verschillende onderzoeksmethodes. Om hier beter op in te spelen, adviseert het panel om studenten actief te betrekken bij cursusevaluaties en mogelijke herzieningen met betrekking tot de opbouw en samenhang van het curriculum. Studenten gaven in de gesprekken ook terug nog onvoldoende toegerust te zijn op het gebruik van AI. Daarover voelen studenten zich soms wat aan hun lot overgelaten. Het panel raadt aan om AI meer te integreren in het curriculum en studenten de juiste handvatten mee te geven om hier gedurende de studie, maar ook daarna, mee om te kunnen gaan.

Bacheloropleiding Literatuurwetenschap / Literary studies

De bacheloropleiding Literatuurwetenschap / Literary studies (180 EC) bestaat uit verplichte onderdelen en keuzeonderdelen. Binnen de opleiding hebben studenten de keuze uit twee tracks; een tweetalige track (Engels en Nederlands) en een volledig Engelstalige track. De literatuurwetenschappelijke kern (major) van de opleiding bestaat uit 120 EC. Het onderwijs is sterk onderzoeksgericht, waarbij de specialisatiecursussen direct gekoppeld zijn aan de onderzoeksexpertise van de docenten. Met hun

expertise in wereldwijde literaire tradities vertegenwoordigen deze docenten een rijke verscheidenheid aan perspectieven uit Europa, Afrika, Azië en de Verenigde Staten.

De tweetalige en de Engelstalige track zijn nauw op elkaar afgestemd: ze behandelen dezelfde inhoud en vaardigheden. In het eerste jaar van de opleiding verwerven studenten het 'wat': een repertoire van belangrijke teksten en het 'hoe': essentiële vaardigheden, benaderingen en theorieën binnen de literatuurwetenschap. Vanaf het tweede jaar wordt daar middels verdiepingspakketten op voortgebouwd met het 'waarom'. De zes leerlijnen zijn door het hele curriculum verweven en ondersteunen deze 'wat', 'hoe'- en 'waarom'-opbouw. Literatuurgeschiedenis (leerlijn A) loopt door alle cursussen heen van het kernpakket 'wat?', waarbij studenten vanuit oudere naar de nieuwste literatuur werken. Wetenschappelijke analyse- en onderzoeksvaardigheden (leerlijn B) worden geleidelijk ontwikkeld door vakken in alle kernpakketten, zodat studenten deze vaardigheden verwerven voor het schrijven van hun scriptie. Literatuurtheorie en metareflectie (leerlijn C) in het kernpakket 'hoe?' evolueert van basisconcepten naar de meest recente theoretische inzichten. Onderzoek en schrijfvaardigheid (leerlijn D + E) zijn geïntegreerd in het gehele programma: van korte papers in het eerste jaar tot lange papers en een scriptie in het laatste jaar. Presenteren en samenwerken (leerlijn F) komen terug in verschillende vakken, zowel in de basispakketten 'wat?' en 'hoe?', als binnen de verdiepende thematische pakketten *Literature in Conflict* en *Literature across Borders*.

In het eerste jaar volgen studenten twee basispakketten van 60 EC in totaal. Een basispakket bestaat uit vier cursussen. Studenten volgen twee cursussen per blok. In deze cursussen leren ze de belangrijke theorieën, methoden, kennis en vaardigheden van de opleiding. Ook leren studenten een kritische houding aan te nemen op het gebied van AI. Studenten leren waar AI hen wel en niet bij kan helpen.

In jaar twee volgen studenten een verdiepingspakket (30 EC) naar keuze en de verplichte cursus *Literary Toolbox* (7,5 EC), waarin zij leren hoe ze nieuwe kennis produceren over en door middel van literatuur. De opleiding biedt twee verdiepingspakketten aan. Deze pakketten bestaan uit vier samenhangende cursussen waarin studenten zich verdiepen in een bepaald thema. In het verdiepingspakket *Literature across Borders* leren studenten alles over literatuur als internationaal en interdisciplinair veld. Studenten lezen literatuur voorbij de grenzen van de West-Europese literatuur en maken zich op die manier een internationaal corpus aan teksten eigen. Thematisch gaat het bijvoorbeeld over literatuur en postkolonialisme. In het verdiepingspakket *Literature in Conflict* worden studenten uitgenodigd om te reflecteren op de spanningen en conflicten tussen literatuur en de samenleving. Studenten maken kennis met actuele debatten en leren verbanden tussen literatuur, recht, cultuur en politiek te onderzoeken. Studenten hebben daarnaast ruimte voor een verplichte cursus naar keuze (7,5 EC) en cursussen uit de profileringsruimte.

Het derde jaar staat voornamelijk in het teken van het eindwerkstuk (7,5 EC). Studenten volgen ter voorbereiding op het eindwerkstuk de verplichte cursus *Republic of Letters* (7,5 EC). In het derde jaar is ook ruimte voor cursussen uit de profileringsruimte. De profileringsruimte kent een omvang van 60 EC en bestaat deels uit een profileringspakket van 30 EC. Studenten dienen binnen de profileringsruimte minimaal 15 EC op niveau 2 of 3 te kiezen. Het profileringspakket is een samenhangend pakket van

cursussen, waarin studenten zich verdiepen in een onderwerp binnen óf buiten het vakgebied. Studenten kunnen bijvoorbeeld studeren in het buitenland of een stage lopen van maximaal 15 EC. In de vrije ruimte kunnen studenten vier cursussen kiezen die geen samenhang hoeven te hebben. Dit mogen cursussen zijn binnen de major (bijvoorbeeld een tweede minor), cursussen uit het hele cursusaanbod van de UU, cursussen van een andere onderwijsinstelling of cursussen die nodig zijn om toegelaten te worden tot de master.

Studenten zijn over het algemeen positief over de inhoud en breedte van de opleiding. Tegelijkertijd wordt in het studentenhoofdstuk aangegeven dat studenten behoefte hebben aan meer diversiteit in de onderwerpen en theorieën die worden behandeld binnen de opleiding. Theoretische benaderingen zoals postkolonialisme en gender studies komen in bijna elke cursus terug, vaak van dezelfde theoretici. Studenten zouden zich meer willen richten op *close reading* van primaire teksten en meer literaire studievvaardigheden willen verwerven. De verplichte cursus *Literary Toolbox* biedt wel de focus op *close reading*, maar de theoretische inhoud van deze met andere opleidingen gedeelde cursus wordt door de studenten van de bachelor Literary Studies als repetitief ervaren.

Het panel is van oordeel dat de opleiding een degelijk curriculum heeft dat studenten in staat stelt de beoogde leerresultaten te behalen. Het vindt de programmaopbouw van de opleiding, waarin literatuur van de oudheid tot het heden centraal staat en wordt benaderd aan de hand van een heldere 'wat', 'hoe' en 'waarom'-structuur, sterk. Het waardeert ook de wijze waarop de opleiding internationalisering niet beperkt tot tweetaligheid, maar dit concept breder integreert binnen het curriculum. De opleiding biedt vakken die verschillende internationale perspectieven belichten en stimuleert studenten om literatuur te bestuderen binnen een mondiale context. Het panel is blij om te zien dat de opleiding slaagt in een goede inhoudelijke afstemming tussen de Nederlandse en Engelstalige track. Het is ook positief over de introductie van nieuwe vakken om de opleiding zo actueel en relevant mogelijk te houden en waardeert eveneens de interessante verdiepingspakketten. Met betrekking tot de behoefte van studenten om meer diversiteit in de te behandelen onderwerpen en theorieën binnen het curriculum, raadt het panel de opleiding aan om deze feedback mee te nemen in een toekomstige curriculumherziening. Het panel spreekt haar waardering uit over de wijze waarop AI binnen het curriculum is geïntegreerd. Met name de aandacht voor het ontwikkelen van een kritische houding ten opzichte van AI bij studenten wordt als bijzonder positief gezien.

Bacheloropleiding Taalwetenschap / Linguistics

Bij de bacheloropleiding Taalwetenschap/Linguistics (180 EC) volgen studenten vakken in samenhangende pakketten. Elk jaar bestaat uit vier blokken van tien weken. De opleiding is grotendeels Engelstalig, maar studenten hebben de keuze om een deel van de colleges of cursussen in het Nederlands te doen.

De opleiding heeft de eindtermen uitgewerkt in acht verschillende leerlijnen (A tot en met H) die door het curriculum lopen en gekoppeld zijn aan de Dublin-descriptoren. In totaal zijn er vijf eindtermen die

samen het niveau en de uitgangspunten van de opleiding bepalen. In twee cursussen (*De kracht van taal en Language Acquisition and Language Structure*) wordt *Community-engaged learning* (CEL) ingezet om de leerdoelen te helpen bereiken. De opbouw van leerlijnen, inhoudelijk en qua vaardigheden, is sterk gebaseerd op de betreffende deskundigheid van docenten. De inhoudelijke leerlijnen *Taalstructuur* (leerlijn A), *Taalprocessen* (leerlijn B), *Taalgebruik* (leerlijn C) en *Taalmodellering* (leerlijn D) geven studenten diepgaande kennis van verschillende aspecten van taal. Deze domeinen worden vanaf jaar 1 geleidelijk opgebouwd, met een toenemende focus op complexiteit, interdisciplinariteit en zelfstandigheid in jaar 2 en uiteindelijk in het eindwerkstuk in jaar 3. Daarbij zorgen koppelingen met contextuele en computationele benaderingen voor een breed maar samenhangend begrip van het vakgebied. De leerlijn *Taalstructuur* (A) vormt de conceptuele ruggengraat van het programma, waarin studenten vertrouwd raken met de deelgebieden fonologie, morfologie, syntaxis en semantiek. Deze leerlijn is nauw verbonden met de leerlijn *Taalmodellering* (D), die het inzicht in structurele representaties theoretisch en computationeel verdiept. De leerlijn *Taalprocessen* (B) biedt vervolgens inzicht in verwerving en verwerking van taal, zowel op cognitief als fonetisch niveau, terwijl de leerlijn *Taalgebruik* (C) een brug slaat naar maatschappelijke en pragmatische dimensies van taal. Deze leerlijnen dragen collectief bij aan een holistisch begrip van taal als systeem, cognitief fenomeen en sociaal middel. De academische en professionele vaardigheden worden integraal ontwikkeld via de leerlijnen *Digitale geletterdheid* (leerlijn E), *Onderzoeksvaardigheden* (leerlijn F), *Schrijfvaardigheid* (leerlijn G) en *Spreekvaardigheid* (leerlijn H).

In jaar 1 volgen studenten steeds twee vakken per blok, van elk 7,5 EC. Studenten worden systematisch begeleid in het opzetten van onderzoek, het kritisch lezen van literatuur, het schrijven van academische teksten en het presenteren van onderzoeksresultaten. Digitale geletterdheid krijgt daarbij een prominente plaats, met kennis van digitale analysetechnieken, statistiek en programmeervaardigheden. In jaar twee worden deze vaardigheden verder ontwikkeld en zelfstandig toegepast binnen de verdiepingspakketten, met toenemende specialisatie afhankelijk van de gekozen focus. Studenten kunnen kiezen uit drie onderling verbonden verdiepingspakketten/specialisations (30 EC): *'Taal en Samenleving'* (Nederlands), *'Language and Cognition'* (Engels) en *'Language and Computation'* (Engels). Binnen het verdiepingspakket *'Taal en Samenleving'* ontwikkelen studenten hun vaardigheden door theorie te combineren met praktijkgericht onderzoek naar variatie en verandering in spraak en taal. Het verdiepingspakket *'Language and Cognition'* richt zich op de fundamenteën van spraak en taal binnen het cognitieve systeem en onderzoekt hoe deze zich manifesteren in taalhandelingen. Binnen het verdiepingspakket *'Language and Computation'* leren studenten hoe computers taal kunnen verwerken en modelleren met behulp van computationele technieken. Daarnaast volgen studenten twee verplichte methodische vakken van elk 7,5 EC: een vak over de grondbeginselen en methoden van empirisch onderzoek en een vak waarin studenten leren hoe ze een taal direct kunnen onderzoeken door met sprekers van die taal in gesprek te gaan. In jaar drie worden deze vaardigheden samengebracht in de 'Capstone Course Linguistics: Research, Writing and Reflection' en het eindwerkstuk.

De profileringsruimte kent een omvang van 60 EC en bestaat deels uit een profileringspakket van 30 EC. Studenten dienen binnen de profileringsruimte minimaal 15 EC op niveau 2 of 3 te kiezen. Het profileringspakket is een samenhangend pakket van cursussen, waarin studenten zich verdiepen in een onderwerp binnen óf buiten het vakgebied. Studenten kunnen bijvoorbeeld studeren in het buitenland of een stage lopen van maximaal 15 EC. In de vrije ruimte kunnen studenten vier cursussen kiezen die geen samenhang hoeven te hebben. Dit mogen cursussen zijn binnen de major (bijvoorbeeld een tweede minor), cursussen uit het hele cursusaanbod van de UU, cursussen van een andere onderwijsinstelling of cursussen die nodig zijn om toegelaten te worden tot de master. Deze profileringsruimte is onderverdeeld in verschillende blokken van jaar twee en drie.

Het panel is van oordeel dat de opleiding een degelijk curriculum heeft dat studenten in staat stelt de beoogde leerresultaten te behalen. Het panel is positief over de structuur van het studieprogramma. De opleiding biedt een solide basis in de Taalwetenschap in het eerste jaar, waarna studenten zich in het tweede en derde jaar verder kunnen verdiepen. In het studentenhoofdstuk werden klachten over het studieprogramma besproken. Bij navraag door het panel tijdens de visitatie bleek dat de problemen inmiddels niet meer spelen. De gemaakte keuzes binnen het curriculum zijn volgens het panel navolgbaar en spelen goed in op recente ontwikkelingen binnen het veld. Een voorbeeld hiervan is het nieuwe verdiepingspakket *'Language and Computation'* en de implementatie van Generatieve AI in het curriculum.

Didactisch concept

Het panel ziet dat het didactisch concept binnen de bacheloropleidingen sterk wordt gekenmerkt door het principe van *Student Centred Learning*. Studenten krijgen binnen hun opleiding eigenaarschap over hun leerproces en de mogelijkheid om zich te specialiseren in richtingen die bij hun interesses en ambities passen. Dit sluit aan bij een onderwijsvisie waarin de student niet enkel ontvanger is van kennis, maar mede vormgever van het eigen leertraject. Uit de gesprekken met studenten blijkt dat studenten deze vorm van eigenaarschap erg waarderen. De kleinschalige opzet van de opleidingen en de aandacht voor diversiteit dragen ook bij aan een inclusieve en betrokken leeromgeving. Deze vorm van *peer learning* leidt tot waardevolle uitwisseling van kennis en ervaring tussen studenten. Het viel het panel tijdens de visitatie op dat dit leerproces bijdraagt aan een sterke onderlinge verbondenheid tussen studenten, waarbij studenten elkaar actief stimuleren en motiveren.

Het panel spreekt haar waardering uit voor de wijze waarop de opleidingen hun didactisch concept vormgeven en verschillende werkvormen effectief weten te faciliteren. Op basis van de gesprekken en documentatie heeft het panel een positieve indruk gekregen van de manier waarop de opleidingen actief reflecteren op hun onderwijspraktijk en deze afstemmen op de behoefte van de studenten. Deze afstemming draagt volgens het panel bij aan een studentgericht leerklimaat, wat ook wordt bevestigd door de studenten in het studentenhoofdstuk en de gesprekken.

Binnen de bachelor Nederlandse Taal en Cultuur utoen studenten in het studentenhoofdstuk wel kritische kanttekeningen ten aanzien van de begeleiding op het gebied van academische vaardigheden. Zo geven zij aan behoefte te hebben aan meer gerichte feedback over correct brongebruik en aan duidelijke, coherente instructies rondom academisch schrijven. Daarbij merken studenten op dat er variatie is in de manier waarop docenten verwijzen naar bronnen, wat deels voortkomt uit de verschillende schriftelijke conventies binnen de diverse hoofdrichtingen. Ook bestaan er uiteenlopende opvattingen over schrijfstijl: terwijl sommige docenten een passieve stijl aanmoedigen, raden anderen dit juist af. Het panel erkent de stappen die de opleiding heeft gezet om verbetering te realiseren. Zo wordt er momenteel gewerkt aan de ontwikkeling van schrijfonderwijs binnen de bachelor, waarin zowel creatief als academisch schrijven geïntegreerd zijn. Studenten reageren hier in het studentenhoofdstuk positief op, omdat zij het zien als een teken dat hun behoeften serieus genomen worden.

Opleidingstaal en internationalisering

Het panel vindt de keuze voor de instructietaal in alle opleidingen en afstudeerrichtingen adequaat onderbouwd. De taalkeuze sluit aan bij de inhoud van de programma's en de beroepscontext waarvoor wordt opgeleid. Studenten volgen in het eerste jaar van de bachelor een verplichte basistoets grammatica in de instructietaal.

De herziening van de bachelorprogramma's wordt beïnvloed door diverse maatschappelijke en academische ontwikkelingen, waaronder de facultaire transitieplannen en de Wet Internationalisering in Balans. Met name de nationale en politieke ontwikkelingen op het gebied van taalbeleid in het hoger onderwijs staan haaks op de keuzes die de opleidingen qua taal en internationalisering de afgelopen jaren hebben gemaakt. Het is op dit moment nog niet volledig duidelijk of en hoe deze beleidsmaatregelen zullen worden geïmplementeerd. Indien de huidige plannen worden doorgezet, bestaat de mogelijkheid dat de opleidingen opnieuw grotendeels Nederlandstalige bachelors worden. De afname van de internationale instroom van studenten kan de identiteit van de opleidingen als internationale opleiding aantasten en de talige en culturele rijkdom van de leeromgeving sterk verminderen. Het panel heeft oog voor deze ontwikkelingen en erkent de potentiële impact ervan op de verschillende opleidingen. Gezien de onzekerheid rondom de definitieve beleidsimplementatie, blijft de situatie voorlopig onduidelijk en valt een oordeel of advies van het panel hierover buiten de *scope* van deze beoordeling.

Bacheloropleiding Nederlandse Taal en Cultuur

De voertaal van de bachelor Nederlandse Taal en Cultuur is Nederlands. De opleiding ziet echter internationalisering – wat het panel betreft terecht – niet enkel als een organisatorische of taalkundige keuze, maar als een inhoudelijke versterking van het onderwijs. De instroom van internationale studenten verrijkt het onderwijs en draagt bij aan de verwezenlijking van het *international classroom*-concept. Door het samenbrengen van studenten met verschillende culturele, linguïstische en academische achtergronden ontstaat een leeromgeving waarin perspectiefwisseling, interculturele

communicatie en academisch burgerschap actief worden gestimuleerd. Dit vergroot niet alleen de kwaliteit van het leerproces, maar bereidt studenten ook beter voor op een internationaal georiënteerde arbeidsmarkt en een geglobaliseerde samenleving. Het panel onderschrijft deze visie en heeft tijdens de gesprekken met studenten hiervan bevestiging gezien. Studenten zien deze diverse groep studenten ook als een verrijking van het programma. De uitwisseling van verschillende perspectieven wordt door studenten zeer gewaardeerd en als zeer leerzaam beschouwd.

De opleiding werkt steeds vaker (online) samen met collega-docenten en studenten uit de internationale neerlandistiek, waaronder Zuid-Afrika en Hongarije. Dit biedt studenten de kans om hun perspectief op de Nederlandse taal, cultuur en geschiedenis te verbreden en in contact te komen met medestudenten buiten Nederland. Binnen de nieuwe cursussen in de verdiepingspakketten is er al meer aandacht voor transnationale aspecten, en de afdeling kent een diverse groep internationale docenten en promovendi, onder andere uit Duitsland, Hongarije en Polen. Het grote internationale neerlandistische netwerk van de afdeling – dat onder andere via NVT-stages¹ en de jaarlijkse Utrechtse zomerschool voor internationale neerlandici tot stand is gekomen – zou volgens de opleiding nog beter benut kunnen worden.

Bacheloropleiding Literatuurwetenschap / Literary studies

De bacheloropleiding Literatuurwetenschap/Literary Studies onderscheidt zich door een sterk internationaal profiel, waarbij tweetaligheid wordt ingezet als onderdeel van haar identiteit. Het programma biedt zowel een tweetalige (Nederlands- en Engelstalige) als een volledig Engelstalige track, waarmee het aantrekkelijk is voor studenten met een internationale of tweetalige vooropleiding. Een groot deel van het onderwijs wordt om diverse redenen in het Engels aangeboden, terwijl Nederlands als academische onderwijstaal actief wordt ondersteund binnen het curriculum. De tweetalige track combineert onderwijs in het Nederlands en Engels en richt zich op het ontwikkelen van een sterk profiel op de Nederlandse arbeidsmarkt. Tegelijkertijd biedt de Engelstalige track baankansen in het buitenland en bereidt studenten voor op een loopbaan in de internationale academische wereld, uitgeverijen en creatieve sectoren. Deze Engelstalige track sluit bovendien goed aan bij de Engelstalige masteropleidingen zoals *Comparative Literary Studies*, *Literature Today* en de track *Interculturele Communicatie*. Ondanks de internationale oriëntatie blijft de opleiding diep geworteld in de Nederlandse sociale, culturele en talige context. Studenten krijgen een uitgebreid historisch overzicht van literatuur, gecombineerd met de nieuwste theoretische inzichten. Het curriculum omvat Engelstalige en Nederlandstalige werken, evenals vertalingen uit andere talen, waarbij de linguïstische en culturele expertise van het docententeam ervoor zorgt dat de esthetische en inhoudelijke rijkdom van deze teksten tot zijn recht komt.

¹ Studenten kunnen tijdens de bachelor een ‘Nederlands als vreemde taal’-stage (NVT) lopen aan een universitaire opleiding Nederlands in het buitenland

Er zijn ruime mogelijkheden om vakken in het Nederlands te volgen, waaronder kernvakken en keuzevakken. Verdiepingspakketten worden geheel in het Engels aangeboden, maar studenten kunnen op verzoek hun schriftelijke opdrachten in het Nederlands indienen. Ook de bachelorscriptie mag in het Nederlands worden geschreven. De aanwezigheid van niet-Nederlandstalige docenten draagt bij aan een intercultureel perspectief, met specifieke aandacht voor regio's zoals Azië, Afrika en Europa.

De opleiding werkt nauw samen met andere afdelingen binnen het departement Talen, Literatuur en Communicatie, waardoor studenten kennismaken met diverse academische disciplines en achtergronden. Deze multidisciplinaire benadering versterkt het internationale karakter van het programma en biedt studenten een brede, kritische en cultureel veranderde blik op literatuur.

Het panel is onder de indruk van de wijze waarop de opleiding diverse literaturen in verschillende talen samenbrengt. Deze meertalige benadering draagt volgens het panel bij aan de toegankelijkheid van de opleiding voor Nederlandse studenten en vergroot tegelijkertijd de toegankelijkheid van Nederlandse literatuur voor internationale studenten. Het panel complimenteert de opleiding met de manier waarop deze integratie binnen het curriculum is gerealiseerd en beschouwt dit als een overtuigend en goed uitgewerkt concept. Studenten geven in het studentenhoofdstuk aan dat de verschillen tussen de Engelse en Nederlandse track beter gecommuniceerd kunnen worden. De mogelijkheid om in het eerste jaar Nederlands te spreken wordt gewaardeerd, maar de mogelijkheid om papers in het Nederlands te schrijven wordt na de eerste twee blokken van het eerste jaar niet vaak aangeboden. Het panel raadt de opleiding aan om hierover duidelijker richting studenten te communiceren.

Bacheloropleiding Taalwetenschap / Linguistics

De bachelor Taalwetenschap kent een groot aandeel van zowel internationale studenten als internationale docenten. De opleiding reflecteert in de documentatie over de uitdagingen om de diverse populatie te accommoderen, maar ziet het – wat betreft het panel terecht – als een verrijking van de leeromgeving. Theorieën worden onderzocht vanuit een grote verscheidenheid aan talen. Dit uit zich in colleges over taalstructuur of over meertaligheid, waar studenten vanuit de casussen van hun eigen moedertaal (of moedertalen) wetenschappelijke discussies aangaan. In de cursus *Semantics & Pragmatics* (verdiepingspakket 2), bijvoorbeeld, vergelijken de studenten elkaars talen op het gebied van verwijzende elementen (determiners, pronomina).

Het panel beoordeelt de keuze om een deel van het programma in het Engels aan te bieden als adequaat onderbouwd. De tweetalige opzet van het programma draagt volgens het panel bij aan een brede en goed voorbereide instroom van studenten in zowel het vakgebied als de maatschappij. Door onderwijs in zowel Nederlands als Engels aan te bieden, worden studenten optimaal voorbereid op de academische en professionele eisen van een internationaal georiënteerde omgeving, terwijl ze ook aansluiting houden met de lokale taal- en onderwijscontext. Zowel docenten als studenten ervaren het als een verrijking van hun leeromgeving.

Studenten geven in het studentenhoofdstuk aan dat ze niet tevreden zijn over het verdiepingspakket/de track die volledig in het Nederlands wordt gegeven. Voor studenten die geen Nederlands spreken maar toch deze richting willen volgen, is er in principe de mogelijkheid om de cursussen in 'Lingua Receptiva' te volgen en de papers in het Engels te schrijven. Toch voelen internationale studenten zich ontmoedigd en hebben tot dusver slechts enkele internationale studenten ervoor gekozen om het Nederlandstalige verdiepingspakket te volgen. Het blijkt voor internationale studenten lastig om de nodige Nederlandse taalvaardigheden te ontwikkelen om deze specialisatie te volgen. Hierdoor ervaren studenten onderling een scheiding tussen Nederlandse en internationale studenten. Het panel ziet dit als een onwenselijke situatie en adviseert daarom te onderzoeken hoe de ondersteuning van internationale studenten op dit punt kan worden verbeterd. Dit betreft zowel hun taalverwerving Nederlands als ook hun deelname aan het Nederlandstalige pakket.

Docenten

Opleidingsoverstijgende bevindingen

Hoewel de opleidingen te maken hebben gehad met ingrijpende ontwikkelingen en uitdagingen, sprak het panel tijdens de visitatie met zeer betrokken en gemotiveerde docenten. Studenten ervaren hun docenten als toegankelijk en ondersteunend, en zij geven aan zich gedurende hun studie goed begeleid te voelen. De stage- en scriptiebegeleiding is zorgvuldig en gestructureerd ingericht.

Het panel ziet binnen de teams een duidelijke bereidheid om zich constructief op te stellen ten aanzien van de toekomst van hun opleidingen. Tijdens de gesprekken met docenten kwam herhaaldelijk onvrede naar voren, omdat ze zich onvoldoende betrokken voelen bij de herstructurering van de bacheloropleidingen. Het panel adviseert het management dan ook om het gesprek met de docententeams te intensiveren en hen actief te betrekken bij het vormgeven van toekomstige ontwikkelingen.

Het panel erkent tegelijkertijd dat zowel de faculteit als de universiteit, mede door de bezuinigingen, voortdurend te maken hebben met personele veranderingen en onzekerheid. Deze dynamiek brengt aanzienlijke werkdruk met zich mee voor alle betrokkenen binnen het onderwijs. Het panel heeft vernomen dat het facultair management de afgelopen jaren meerdere maatregelen heeft genomen om de werkdruk te verlagen, bijvoorbeeld door het verhogen van de 'strooitijd'², onderzoekstijd en de introductie van 'Erkennen en waarderen'. Toch blijft de te hoge werkdruk een probleem, dat enkel zal groeien nu de strooitijd door de bezuinigingen weer is afgeschaft. Onderwijsinnovatie binnen de opleiding wordt geprezen, maar het panel signaleert dat deze vernieuwingen de werkdruk verder zullen verhogen.

Binnen de teams van alle drie de opleidingen leiden de actuele ontwikkelingen tot onzekerheid en zorgen. Het panel deelt deze zorgen, bijvoorbeeld ten aanzien van de gevolgen die het schrappen van bepaalde talenopleidingen zal hebben. Het panel constateert dat ook het faculteitsbestuur en het

² **Strooitijd:** Flexibel inzetbare tijd die niet aan vaste taken gekoppeld is.

management deze zorgen delen en actief maatregelen treffen om de werkdruk te verlichten en de onderwijskwaliteit te borgen. Voorbeelden hiervan zijn het reduceren van het aantal toetsmomenten (van 4 toetsmomenten naar 2 toetsmomenten per cursus), een aangescherpt herkansingsbeleid, een selectiever beleid omtrent cursusevaluaties, terughoudendheid in de voortdurende drang naar onderwijsinnovatie, en aandacht voor docentprofessionalisering gericht op *tips en tricks* voor het efficiënter inrichten van het onderwijs (met behoud van kwaliteit). Het panel onderschrijft deze maatregelen en adviseert om explicieter aandacht te besteden aan het welzijn van docenten, zodat zij hun werkzaamheden op een duurzame wijze kunnen voortzetten.

Bacheloropleiding Nederlandse Taal en Cultuur

De opleiding heeft een team van 41 docenten (14 fte). Van hen beschikken vijftien over een Basiskwalificatie Onderwijs (BKO) en twaalf over een Seniorkwalificatie Onderwijs (SKO). Op onderzoeksgebied hebben twintig docenten een basiskwalificatie en negen een seniorkwalificatie. Het panel heeft gesproken met een bevlogen en deskundig docententeam dat intensief nadenkt over het 'imagoprobleem' van de neerlandistiek en bezig is met aanpassingen en vernieuwingen van het programma om de opleiding nog beter en attractiever te maken. De introductie van de 'rollen' is daar een voorbeeld van. Uit de gesprekken is gebleken dat docenten maar in beperkte mate de kans hebben om hun eigen onderzoek binnen de huidige vakstructuur te integreren, wat zij zelf als een gemis ervaren. Het panel geeft als aanbeveling om meer ruimte te creëren voor docenten om onderzoek actief te verweven met het onderwijs, waardoor zowel hun academische ontwikkeling als de kwaliteit van het curriculum worden versterkt.

Bacheloropleiding Literatuurwetenschap / Literary studies

De opleiding heeft een team van 28 docenten (14 fte). Van hen beschikken er zestien over een Basiskwalificatie Onderwijs (BKO), zijn er twee docenten bezig met een BKO en hebben zes een Seniorkwalificatie Onderwijs (SKO). Op onderzoeksgebied hebben vijftien docenten een basiskwalificatie en vijf een seniorkwalificatie.

De opleiding is trots op het eigen '*International Comparative Literature team*', dat zich kenmerkt door een mondiale visie en diepgaande, meertalige en transnationale expertise. Het bevorderen van dit internationale perspectief wordt beschouwd als een wezenlijk onderdeel van de identiteit van de opleiding. Er vindt nauwe samenwerking plaats met andere secties binnen de afdeling, waardoor docenten uit verschillende afdelingen bijdragen aan het onderwijs en de begeleiding van eindwerken. Dit biedt studenten toegang tot diverse academische benaderingen en een rijk palet aan linguïstische en culturele contexten. Het panel spreekt haar waardering uit voor de internationale samenstelling van het docententeam en het wereldwijde perspectief dat zij de studenten weet te bieden.

Bacheloropleiding Taalwetenschap / Linguistics

De opleiding heeft een team van 30 docenten (18 fte). Van hen beschikken er elf over een Basiskwalificatie Onderwijs (BKO) en negen over een Seniorkwalificatie Onderwijs (SKO). Op onderzoeksgebied hebben negen docenten een basiskwalificatie en acht een seniorkwalificatie.

Het docententeam van de bachelor Taalwetenschap kent een groot aandeel aan internationale docenten. Dit internationale karakter verrijkt volgens het panel de opleiding met unieke perspectieven en draagt bij aan een dynamische leeromgeving. Recent is het docententeam aangevuld met nieuwe tijdelijke en vaste docenten, maar door pensionering vertrekken de komende jaren vier van de zes hoogleraren. De onderwijsvernieuwingen en bestuurstaken vormen additionele uitdagingen om de huidige onderwijskwaliteit en -stabiliteit te behouden, maar bieden volgens de documentatie ook kansen voor de huidige staf om door te groeien en nieuwe samenwerkingen aan te gaan. Het panel erkent de mogelijke uitdagingen, maar spreekt tegelijkertijd haar vertrouwen uit in het vermogen van de opleiding om hier adequaat op in te spelen.

Studentenbegeleiding en studentenwelzijn

Studenten worden binnen de opleiding en programma's van de faculteit Geesteswetenschappen op verschillende manieren begeleid. Iedere opleiding heeft een studieadviseur, die studenten kan begeleiden bij persoonlijke problemen of bijzondere omstandigheden. In de bachelor krijgt elke eerstejaars student daarnaast in groepsverband een tutor toegewezen. Dit is een docent van de opleiding die doorgaans ook lesgeeft in het eerste jaar. De tutor doet dit samen met een peercoach (een ouderejaars student). Indien een student kampt met mentale welzijnsproblemen, die de studievoortgang in de weg staan, dan kan een student terecht bij de studentenpsychologen. Met vragen over bijvoorbeeld studiefinanciering en wettelijke of universitaire regelingen kan een student naar een studentendecaan. Studenten kunnen terecht bij facultaire *Career Officers* voor informatie over workshops over hun toekomstmogelijkheden.

Uit de gesprekken en in de studentenhoofdstukken blijkt dat studenten die in contact zijn geweest met studieadviseurs zeer tevreden zijn over de begeleiding en advisering. Het panel waardeert de inspanningen van de opleiding om studenten met een functiebeperking te ondersteunen, onder meer door het bieden van extra tijd bij tentamens en het creëren van een meer kleinschalige toetsomgeving. Uit de gesprekken blijkt echter dat deze maatregelen soms organisatorische uitdagingen met zich meebrengen, met name bij het vinden van voldoende surveillanten voor de diverse tentamenlokalen. Hierdoor nemen docenten zelf regelmatig deze taak op zich. Hoewel het panel de inclusieve benadering positief beoordeelt, wil het tevens aandacht vragen voor de impact en consequenties hiervan op de – al reeds bestaande - werkdruk van docenten. Het adviseert de opleiding om naar oplossingen te zoeken die zowel de toegankelijkheid voor studenten als de werkdruk van docenten ten goede komen.

Binnen de bacheloropleiding Taalwetenschap plaatsen studenten een kritische kanttekening in het studentenhoofdstuk over de begeleiding bij de keuze van het verdiepingspakket of de invulling van de vrije ruimte. Over allebei de keuzemomenten wordt een voorlichting gegeven, maar aanvullende

gesprekken of besprekingen zouden volgens de studenten fijn zijn. Het panel raadt daarom aan om dit proces te faciliteren.

Conclusie

Opleidingsoverstijgend

Het panel waardeert het didactisch concept van de opleidingen en hoe ze de verschillende werkvormen effectief weten te faciliteren. Speciale waardering is er voor het concept van peer learning dat bijdraagt aan een sterke onderlinge verbondenheid tussen studenten, waarbij studenten elkaar actief stimuleren en motiveren. Ook de manier waarop alle opleidingen actief reflecteren op hun onderwijspraktijk en hoe deze afgestemd wordt op de behoefte van de student wordt door het panel gewaardeerd. Dit draagt bij aan een studentgericht leerklimaat.

Het panel spreekt haar waardering uit voor de betrokkenheid en motivatie van de docententeams, maar signaleert ook zorgen over de werkdruk en het gevoel van onvoldoende betrokkenheid bij de herstructurering van de bacheloropleidingen. Het panel adviseert het management dan ook om het gesprek met de docententeams te intensiveren en hen actief te betrekken bij het vormgeven van toekomstige ontwikkelingen. Binnen de teams van alle drie de opleidingen leiden de actuele ontwikkelingen tot onzekerheid en zorgen. Het panel deelt deze zorgen, bijvoorbeeld ten aanzien van de gevolgen die het schrappen van bepaalde talenopleidingen zal hebben. Het panel constateert dat ook het faculteitsbestuur en het management deze zorgen delen en actief maatregelen treffen om de werkdruk te verlichten en de onderwijskwaliteit te borgen. Het panel onderschrijft deze maatregelen en adviseert om explicieter aandacht te besteden aan het welzijn van docenten, zodat zij hun werkzaamheden op een duurzame wijze kunnen voortzetten.

De studentenbegeleiding wordt door zowel het panel als de studenten als adequaat en ondersteunend ervaren. De studenten die in contact zijn geweest met studieadviseurs waren zeer tevreden over de begeleiding en adviezen. Het panel waardeert de inspanningen van de opleiding om studenten met een functiebeperking te ondersteunen, maar vraagt aandacht voor de impact en consequenties hiervan op de – al reeds bestaande - werkdruk van docenten. Het adviseert de opleiding om naar oplossingen te zoeken die zowel de toegankelijkheid voor studenten als de werkdruk van docenten ten goede komen. Het panel acht de keuze voor de instructietaal in alle opleidingen en afstudeerrichtingen niet alleen adequaat onderbouwd, maar beschouwt deze vaak als een essentieel en geïntegreerd onderdeel van het curriculum en de pedagogiek van het programma.

Bacheloropleiding Nederlandse Taal en Cultuur

Het panel is van oordeel dat de opleiding een degelijk curriculum heeft, dat studenten in staat stelt de beoogde leerresultaten te behalen. Het panel waardeert de gestructureerde opbouw van het programma, waarbij studenten eerst een solide basis ontwikkelen in de kernvakken van de neerlandistiek. Het adviseert de opleiding om de balans tussen flexibel studeren en academische

diepgang zorgvuldig te bewaken. Het panel vindt het tutoraat 'Nederlands in de klas' een mooie poging om de populariteit van de educatieve master te vergroten.

Het panel raadt, vanwege de kritiek van studenten op de opbouw en samenhang van het curriculum, aan om studenten actief te betrekken bij cursusevaluaties en mogelijke herzieningen met betrekking tot de opbouw en samenhang van het curriculum. Het panel raadt ook aan om AI meer te integreren in het curriculum, zodat studenten de juiste handvatten krijgen om hier gedurende de studie, maar ook daarna, mee om te gaan.

Uit de gesprekken is gebleken dat docenten maar in beperkte mate de kans hebben om hun eigen onderzoek binnen de huidige vakstructuur te integreren, wat zij zelf als een gemis ervaren. Het panel geeft als aanbeveling om meer ruimte te creëren voor docenten om onderzoek actief te verweven met het onderwijs, waardoor zowel hun academische ontwikkeling als de kwaliteit van het curriculum worden versterkt.

Bacheloropleiding Literatuurwetenschap / Literary studies

Het panel is van oordeel dat de opleiding een degelijk curriculum heeft dat studenten in staat stelt de beoogde leerresultaten te behalen. Het waardeert ook de wijze waarop de opleiding internationalisering niet beperkt tot tweetaligheid, maar dit concept breder integreert binnen het curriculum. Het panel is blij om te zien dat de opleiding slaagt in een goede inhoudelijke afstemming tussen de tweetalige en Engelstalige track. Het is ook positief over de introductie van nieuwe vakken om de opleiding zo actueel en relevant mogelijk te houden en waardeert eveneens de interessante verdiepingspakketten. Met betrekking tot de behoefte van studenten om meer diversiteit in de te behandelen onderwerpen en theorieën binnen het curriculum, raadt het panel de opleiding aan om deze feedback mee te nemen in een toekomstige curriculumherziening. Het panel spreekt haar waardering uit over de wijze waarop AI binnen het curriculum is geïntegreerd. Met name de aandacht voor het ontwikkelen van een kritische houding ten opzichte van AI bij studenten wordt als bijzonder positief gezien.

Het panel spreekt haar waardering uit voor de internationale samenstelling van het docententeam en het wereldwijde perspectief dat zij de studenten weet te bieden. Het is onder de indruk van de wijze waarop de opleiding diverse literaturen in verschillende talen samenbrengt en de manier waarop deze integratie binnen het curriculum is gerealiseerd. Studenten geven in het studentenhoofdstuk aan dat de verschillen tussen de Engelse en tweetalige track beter gecommuniceerd kunnen worden. Het panel raadt de opleiding aan om hierover duidelijker richting studenten te communiceren.

Bacheloropleiding Taalwetenschap / Linguistics

Het panel is van oordeel dat de bacheloropleiding Taalwetenschap een degelijk curriculum heeft dat studenten in staat stelt de beoogde leerresultaten te behalen. Het panel is positief over de structuur van het studieprogramma. Het panel vindt dat de opleiding goed inspeelt op recente ontwikkelingen in het veld en deze implementeert in het curriculum. Het panel beoordeelt de keuze om een deel van het programma in het Engels aan te bieden als adequaat onderbouwd. Het panel betreurt dat internationale

studenten maar beperkt kiezen voor het Nederlandstalige pakket, onder andere vanwege hun Nederlandse taalvaardigheid. Het panel raadt de opleiding daarom aan te onderzoeken hoe de ondersteuning van internationale studenten verbeterd kan worden. Studenten plaatsen een kritische kanttekening in het studentenhoofdstuk over de begeleiding bij de keuze van het verdieppingspakket of de invulling van de vrije ruimte. Over allebei de keuzemomenten wordt een voorlichting gegeven, maar aanvullende gesprekken of besprekingen zouden volgens de studenten fijn zijn. Het panel raadt daarom aan om dit proces te faciliteren.

Het internationale docententeam verrijkt volgens het panel de opleiding met unieke perspectieven en draagt bij aan een dynamische leeromgeving. Ook de diverse, deels internationale studentenpopulatie wordt door het panel als verrijking van de leeromgeving gezien.

Op basis van de gesprekken en bestudering van de onderliggende documentatie concludeert het panel dat de drie opleidingen **voldoen aan standaard 2**, onderwijsleeromgeving.

Standaard 3: toetsing

<i>De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.</i>
--

Bevindingen en overwegingen

Toetsbeleid

Het facultair toetsbeleid van Geesteswetenschappen regelt de samenhang tussen de eindtermen, leerlijnen en curriculum van het programma (het macro-niveau) enerzijds, en de leerdoelen, toetsvormen en eindtermen per curriculumonderdeel (het micro-niveau) anderzijds. Nadere bepaling en instructies ten aanzien van het facultair toetsbeleid zijn vastgelegd in de Onderwijs- en Examenregelingen (OER) van de opleidingen, de 'Facultaire Richtlijnen Toetsing' en het document 'Ijkkpunten proces en kwaliteit van toetsing' van de examencommissie.

Daarnaast heeft elke opleiding een eigen toetsplan waarin de uitgangspunten voor toetsing zijn uitgewerkt. In het toetsplan van de opleiding staat uitgebreid beschreven hoe de leerlijnen en de eindtermen van de opleiding verbonden zijn met de Dublin-descriptoren. Per leerlijn is beschreven in welke cursus deze primair dan wel secundair aandacht krijgt. Ook is er een aparte tabel waarin de toetsvormen per leerlijn staan beschreven. De onderwijsdirecteur draagt de eindverantwoordelijkheid voor alle aspecten van onderwijs, inclusief de toetsing, en onderhoudt contact met de opleidingscommissie, de coördinator(en) van de opleiding en de examencommissie. Indien nodig kan de onderwijsdirecteur de opleiding opdracht geven om het curriculum- en toetsplan aan te passen en te verbeteren. Bij geconstateerde tekortkomingen in de toetsing verstrekt de onderwijsdirecteur gerichte aanwijzingen aan docenten en coördinatoren om deze te optimaliseren, eventueel met ondersteuning van externe toetsdeskundigen (bijvoorbeeld van het Centre for Academic Teaching and Learning – CAT). Binnen de faculteit is een toetscommissie actief die verantwoordelijk is voor het analyseren en adviseren over de kwaliteit van toetsing. Zij beoordeelt steekproefsgewijs — en op basis van signalen zoals

klachten, resultaten, evaluaties en slagingspercentages — de kwaliteit van individuele toetsen en informeert de examencommissie hierover. Op verzoek van de examencommissie verstrekt de toetscommissie informatie, verricht zij onderzoek en doet zij voorstellen omtrent de inrichting van de toetsing. Het uitvoeren van deze opdrachten is verplicht, en de toetscommissie legt hierover verantwoording af aan de examencommissie. De positie van de facultaire toetscommissie staat ook beschreven in de Facultaire Richtlijn Toetsing.

Het panel is onder de indruk van het overkoepelende toetsplan en de opleidingsspecifieke invulling, zoals beschreven in de documenten Curriculum- en toetsplan. Het ziet een goede balans tussen curriculum, leerlijnen, eindtermen en toetsvormen. Wel constateert het panel dat de toetsmatrix binnen alle opleidingen als complex en lastig leesbaar wordt ervaren. Het adviseert de opleiding dan ook om deze matrix opnieuw onder de loep te nemen en waar nodig aan te passen. Ook de studenten spreken in het studentenhoofdstuk hun waardering uit over de variatie aan toetsvormen en de manier waarop de docenten de toetsen van de verschillende vakken op elkaar proberen af te stemmen.

Kwaliteitsborging (examencommissie)

De Faculteit Geesteswetenschappen beschikt over acht bachelorexamencommissies. De bachelor Nederlandse Taal en Cultuur valt onder de examencommissie die verantwoordelijk is voor de opleidingen Duitse Taal en Cultuur, English Language and Culture, Franse Taal en Cultuur, Italiaanse Taal en Cultuur, Celtic Languages and Culture, Nederlandse Taal en Cultuur en Spaanse Taal en Cultuur. De bachelors Taalwetenschap en Literatuurwetenschap vallen onder de examencommissie die zich bezighoudt met Communicatie- en Informatiewetenschappen, Taalwetenschap/Linguistics en Literatuurwetenschap/Literary Studies.

In het Handboek Examencommissies (2022-2025) van de faculteit staan alle wettelijke taken, de verantwoordelijkheden en werkzaamheden van de examencommissie uitvoerig beschreven. Zo is de onafhankelijkheid van de commissie onder andere geborgd doordat iemand die een managementfunctie met financiële verantwoordelijkheid bekleedt of bestuurlijke (deel)verantwoordelijkheid voor een onderwijsprogramma heeft, geen lid van de examencommissie mag zijn. De commissie heeft een actieve rol in het borgen van de toetskwaliteit. Zij bewaakt de toetskwaliteit en intervenueert als het proces of de kwaliteit onvoldoende geborgd zijn. Om deze taak te kunnen uitvoeren hebben de gezamenlijke examencommissies van de faculteit vastgesteld welke ijkpunten voor toetskwaliteit zij hierbij hanteren. Zij hebben een minumpakket vastgesteld, zowel op het niveau van de gehele opleiding/programma, als op het niveau van individuele onderwijsonderdelen. De ijkpunten zijn vastgelegd in de notitie Ijkpunten Proces en Kwaliteit van Toetsing (update oktober 2022) en betreffen regels en richtlijnen ten aanzien van: curriculum- en toetsplan, examinatoren, evaluatie, onderwijsonderdelen, stages en eindwerken.

Het panel vindt het indrukwekkend hoe goed de positie, taken en verantwoordelijkheden van de examencommissie(s) (EC) door de faculteit gedocumenteerd zijn in verschillende stukken. In het kader

van de flink toegenomen werkdruk, onder andere vanwege het aantal meldingen van vermoedens van fraude, prijst het panel de examencommissie(s) voor het opstellen van de genoemde ijkpunten. In het gesprek met de EC bleek dat zij goed op de hoogte is van haar taken en verantwoordelijkheden en deze ook naar behoren lijkt uit te voeren. In de praktijk loopt de EC echter wel tegen een aantal zaken aan. Zo bleek bij navraag door het panel over het surveilleren tijdens tentamens dat dit tot op heden fysiek door docenten zelf gebeurt, terwijl de EC net als het panel weet dat dit niet nodig is, en in het kader van de zeer hoge werkdruk ook niet wenselijk. Dit surveilleren kan bijvoorbeeld door de ondersteunende staf worden uitgevoerd, zolang de docent in kwestie maar oproepbaar is. De vraag of dit kan en mag staat volgens de EC helaas al lang uit bij de afdeling juridische zaken van de universiteit. Het panel raadt de universiteit en de faculteit aan om in het kader van de werkdruk van docenten te onderzoeken hoe het surveilleren tijdens tentamens elders belegd kan worden.

Een ander door zowel het panel als de EC vrij urgent gevoeld punt is de omgang met toetsing en AI, zeker aangezien de EC signaleert dat het aantal meldingen van vermoedens van fraude enorm oploopt. De EC denkt actief mee met docenten over wat de EC zelf tegenkomt en adviseert docenten o.a.: maak de kans zo klein mogelijk dat studenten voor toetsen AI gebruiken, geef in cursushandleidingen aan wat wel en niet mag, kijk of je terug wil naar tentamenzalen, maak gebruik van mondelinge tentamens, leg in de toetsing de nadruk op analyses, en laat studenten literatuur gebruiken die bekend is bij de docent. Tegelijkertijd is de EC in afwachting van universitaire richtlijnen en heeft ze recentelijk pas een gesprek hierover gehad met de faculteit. Het panel adviseert de universiteit en de faculteit om de EC en de examinatoren zo snel mogelijk concretere handvatten te geven voor de omgang met AI in relatie tot toetsing.

Ten slotte deelt het panel eveneens de mening van de EC dat er binnen de opleidingen veel wordt getoetst: soms wel 4 toetsen per vak. Het panel juicht toe dat de faculteit bezig is met een herziening, en dat de toetsplannen met maximaal twee toetsen per vak langs de EC zullen gaan voor advies.

Opleidingsspecifieke bevindingen omtrent toetsing

Bacheloropleiding Nederlandse Taal en Cultuur

Het panel beoordeelt het curriculum- en toetsplan als helder, goed doordacht en overtuigend onderbouwd. De opbouw van het toetsprogramma is volgens het panel op inzichtelijke wijze uitgewerkt. Studenten spreken hun waardering uit voor de variatie aan toetsvormen binnen het programma. De afwisseling tussen tentamens, mondelinge tentamens, presentaties, essays en onderzoeksopdrachten wordt als passend ervaren. Tegelijkertijd uiten studenten kritiek op de geringe hoeveelheid mondelinge toetsvormen; zij wensen meer ondersteuning en toetsing op het gebied van presentatie- en spreekvaardigheid. Ten aanzien van enkele specifieke tentamens klinkt bovendien kritiek; studenten ervaren deze als te sterk gericht op reproductie en minder in lijn met het niveau van academische analyse en reflectie dat zij bij universitaire toetsing verwachten. Volgens het studentenhoofdstuk ontvangen studenten zelden concrete feedback, tenzij zij hier expliciet naar vragen. Studenten hebben dit aangekaart bij de opleidingscommissie. De opleidingscommissie heeft hierop geacteerd door feedback-

coaches in te zetten. Dit zijn ouderejaars studenten of getrainde begeleiders die ondersteuning bieden bij het verbeteren van de schrijfvaardigheid. Tot dusver heeft dit volgens studenten nog niet het gewenste effect. Het panel adviseert om de feedback-cultuur binnen de opleiding nog eens kritisch te evalueren.

Bacheloropleiding Literatuurwetenschap / Literary studies

Het panel beoordeelt het toetsplan als goed doordacht en overtuigend. De opbouw van het toetsprogramma is helder, sluit aan op de leerdoelen en is adequaat uitgewerkt. Studenten zijn erg enthousiast over de introductie van alternatieve toetsvormen, zoals het maken van een podcast of het ontwikkelen van een syllabus. Deze worden als verrijkend ervaren, mits ingezet als aanvulling op reguliere toetsvormen zoals schriftelijke opdrachten en tentamens. Het panel ziet deze ontwikkeling als positief en innovatief. Tegelijkertijd signaleert het panel verschillende aandachtspunten. Zo geven studenten aan dat er in het eerste studiejaar weinig mogelijkheden zijn om schrijfvaardigheid te oefenen, en dat een eerste paper pas aan het eind van het jaar wordt geschreven. Eerstejaars studenten zouden baat hebben bij een vroegere introductie van academische schrijfp opdrachten en het panel raadt dan ook aan om dit in overweging te nemen. Daarnaast is er kritiek op het beperkte aandeel van mondelinge toetsvormen in de vorm van mondelinge tentamens. Studenten geven aan dat zij zich op dit vlak graag verder willen ontwikkelen. Het taalbeleid omtrent toetsing is voor studenten niet altijd helder. Hoewel uit de SWOT-analyse blijkt dat toetsen en eindwerken in het Nederlands mogelijk zijn, wordt deze mogelijkheid in de praktijk na de eerste twee blokken van het eerste jaar zelden aangeboden. Zoals hierboven reeds benoemd, adviseert het panel het opleidingsteam om het taalbeleid, en dan met name de optie om toetsen, evenals de scriptie, in het Nederlands te maken en te schrijven, duidelijker te communiceren naar studenten.

Het panel complimenteert de bacheloropleiding met de zorgvuldige uitwerking van het AI-beleid. Het waardeert de actieve rol die de opleiding hierin speelt, onder meer door de samenwerking met de faculteitswerkgroep Data Science en AI om het toetsbeleid rond AI goed te borgen. Het panel is bijzonder enthousiast over de manier waarop de opleiding de opkomst van AI benadert: namelijk als een kans om de meerwaarde ervan voor lesmateriaal en leerdoelen te verkennen. Ook de integratie van beoordelingsvormen die studenten stimuleren om te experimenteren met GenAI en inzicht te krijgen in de mogelijkheden en beperkingen ervan, wordt zeer positief beoordeeld.

Bacheloropleiding Taalwetenschap / Linguistics

Het panel beoordeelt het toetsplan van de opleiding als helder en adequaat. Er is volgens het panel sprake van een goede balans en variatie in toetsvormen, waarbij studenten aangeven tevreden te zijn over de afwisseling tussen klassieke toetsvormen, zoals tentamens, en het maken van schrijfopdrachten zoals papers of een onderzoeksopzet. Studenten benadrukken het belang van het behouden van deze balans in de toekomst. Tegelijkertijd signaleert het panel een ontwikkelpunt. De opleiding geeft aan dat het leggen van verbanden tussen cursussen in het licht van leerlijnen en eindtermen als een uitdagende 'kruisbestuiving' wordt ervaren. Hier ligt volgens het panel ruimte om de onderlinge afstemming en integratie van leerdoelen en toetsvormen te versterken.

Beoordelingsprocedure

De scriptieprocedure is zorgvuldig ingericht: scriptiehandleidingen bieden studenten duidelijke kaders en bij de beoordeling zijn standaard twee beoordelaars betrokken – de begeleidende docent en een onafhankelijke tweede beoordelaar. Bij de beoordeling van bachelor eindwerkstukken is ten minste één examenbevoegd docent betrokken.

De beoordeling van de eindwerken vindt plaats aan de hand van uniforme facultaire beoordelingsformulieren. De scriptiebegeleider treedt op als eerste beoordelaar en is verantwoordelijk voor de communicatie tussen beoordelaars, de administratie van de beoordelingsformulieren, de registratie van het eindcijfer en de rapportage aan de student van zowel het cijfer als de motivatie. Eerste en tweede beoordelaar beoordelen onafhankelijk van elkaar het werkstuk of de scriptie. Zij vullen daartoe een beoordelingsformulier in en formuleren hun voorlopig oordeel. De beoordelaars bepalen in overleg het eindcijfer. Dat overleg vindt plaats op instigatie van de eerste beoordelaar. Nadat de beoordelaars tot een oordeel zijn gekomen, vult de eerste beoordelaar het definitieve beoordelingsformulier in. In gevallen waarin eerste en tweede beoordelaar het niet eens kunnen worden over het eindoordeel wordt een derde beoordelaar ingeschakeld. Bij substantiële verschillen tussen beoordelaars wijst de examencommissie een derde beoordelaar aan. De opleidingen organiseren periodieke kalibreersessies waarin beoordelaars gezamenlijk werken aan consistente beoordelingen.

Volgens het panel was de onderbouwing van het oordeel op de beoordelingsformulieren van de eindwerken bij alle drie de opleidingen over het algemeen navolgbaar. De beoordelingscriteria worden consequent toegepast: lagere cijfers worden toegekend bij onvoldoende diepgang of theoretische onderbouwing, terwijl hogere cijfers worden gegeven bij een excellente analyse en originaliteit. In de meeste gevallen zijn de beoordelingsformulieren adequaat en voldoende gedetailleerd ingevuld, met een logische koppeling tussen de verstrekte feedback en het uiteindelijke cijfer. Wel merkte het panel op dat de omvang van de gegeven feedback per beoordelaar soms uiteenliep. Het adviseert de opleidingen hier gericht toezicht op te houden en te streven naar meer consistentie in het invullen van de beoordelingsformulieren.

Conclusie

Opleidingsoverstijgend

Het panel is onder de indruk van het overkoepelende toetsplan en de opleidingsspecifieke invulling. Het ziet een uitstekende balans tussen curriculum, leerlijnen, eindtermen en toetsvormen. Het panel constateert dat de toetsmatrix binnen alle opleidingen als complex en lastig leesbaar wordt ervaren. Het adviseert de opleiding dan ook om deze matrix opnieuw onder de loop te nemen en waar nodig aan te passen.

Volgens het panel was de onderbouwing van het oordeel op de beoordelingsformulieren van de eindwerken bij alle drie de opleidingen over het algemeen navolgbaar. Wel merkte het panel op dat de omvang van de gegeven feedback per beoordelaar soms uiteenliep. Het adviseert de opleidingen hier gericht toezicht op te houden en te streven naar meer consistentie in het invullen van de beoordelingsformulieren.

Het panel vindt het indrukwekkend hoe goed de positie, taken en verantwoordelijkheden van de examencommissie(s) gedocumenteerd zijn. Specifiek prijst het de examencommissie(s) voor het maken van ijkpunten. Het panel heeft op basis van de gesprekken en op basis van de documentatie geconstateerd dat het aantal fraudemeldingen op het gebied van AI enorm oploopt. Het panel adviseert de universiteit en de faculteit om de EC en de examinatoren zo snel mogelijk concretere handvatten te geven voor de omgang met AI in relatie tot toetsing, met name voor de bachelor Nederlandse Taal en Cultuur en Taalwetenschap. Het panel deelt eveneens de mening van de EC dat er binnen de opleidingen veel wordt getoetst. Het panel juicht toe dat de faculteit bezig is met een herziening, en dat de toetsplannen met maximaal twee toetsen per vak langs de EC zullen gaan voor advies. Het panel adviseert tot slot om in het kader van de werkdruk van docenten te onderzoeken hoe het surveilleren tijdens tentamens elders begeleid kan worden.

Bacheloropleiding Nederlandse Taal en Cultuur

Het panel beoordeelt het curriculum- en toetsplan als helder, goed doordacht en overtuigend onderbouwd. De opbouw van het toetsprogramma is volgens het panel op inzichtelijke wijze uitgewerkt. Studenten hebben kritiek geuit op de geringe hoeveelheid mondelinge toetsvormen; zij wensen meer ondersteuning en toetsing op het gebied van presentatie- en spreekvaardigheid. Ook ervaren studenten enkele specifieke tentamens als te sterk gericht op reproductie en minder in lijn met het niveau van academische analyse en reflectie dat zij bij universitaire toetsing verwachten. De opleidingscommissie heeft hierop geacteerd door feedbackcoaches in te zetten, maar dit heeft tot dusver volgens de studenten nog niet geleid tot verbetering van de schrijfvaardigheid. Het panel adviseert daarom om de feedback-cultuur binnen de opleiding nog eens kritisch te evalueren.

Bacheloropleiding Literatuurwetenschap / Literary studies

Het panel beoordeelt het toetsplan als goed doordacht en overtuigend. De opbouw van het toetsprogramma is helder, sluit aan op de leerdoelen en is adequaat uitgewerkt. Het panel ziet evenals

de studenten de introductie van alternatieve toetsvormen als positief en innovatief. Het panel adviseert dat eerstejaarsstudenten eerder in het jaar al in aanraking komen met academische schrijfopdrachten. Het raadt ook aan om de mogelijkheid om papers in het Nederlands te schrijven, duidelijker richting studenten te communiceren.

Het panel complimenteert de bacheloropleiding met de zorgvuldige uitwerking van het AI-beleid. Het waardeert de actieve rol die de opleiding hierin speelt, onder meer door de samenwerking met de faculteitswerkgroep Data Science en AI om het toetsbeleid rond AI goed te borgen. Het panel is bijzonder enthousiast over de manier waarop de opleiding de opkomst van AI benadert: namelijk als een kans om de meerwaarde ervan voor lesmateriaal en leerdoelen te verkennen. Ook de integratie van beoordelingsvormen die studenten stimuleren om te experimenteren met GenAI en inzicht te krijgen in de mogelijkheden en beperkingen ervan, wordt zeer positief beoordeeld.

Bacheloropleiding Taalwetenschap / Linguistics

Het panel beoordeelt het toetsplan van de opleiding als helder en adequaat. Er is volgens het panel sprake van een goede balans en variatie in toetsvormen, waarbij studenten aangeven tevreden te zijn over de afwisseling tussen klassieke toetsvormen, zoals tentamens, en het maken van schrijfopdrachten zoals papers of een onderzoeksopzet. De opleiding geeft aan dat het leggen van verbanden tussen cursussen in het licht van leerlijnen en eindtermen als een uitdagende ‘kruisbestuiving’ wordt ervaren. Hier ligt volgens het panel ruimte om de onderlinge afstemming en integratie van leerdoelen en toetsvormen te versterken.

Op basis van de gesprekken en bestudering van de onderliggende documentatie concludeert het panel dat de drie opleidingen **voldoen aan standaard 3**, toetsing.

Standaard 4: gerealiseerde leerresultaten

<i>De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.</i>
--

Bevindingen en overwegingen

Beoordeling eindwerken

Studenten sluiten de opleidingen af met een scriptie, waarin zij moeten aantonen dat zij in staat zijn om zelfstandig onderzoek te verrichten op het gebied van de gekozen afstudeerrichting en daarover op een heldere, zowel academisch onderlegde als toegankelijke wijze en met besef van de maatschappelijke context van het onderzoek te communiceren. In het eindwerk komen meerdere (zo niet alle) eindtermen van de opleiding samen, waarmee de eindwerken een goed beeld geven van het bereikte eindniveau.

Uit de geanalyseerde selectie van alle drie de bacheloropleidingen blijkt dat studenten de beoogde leerresultaten realiseren en het vereiste bachelorniveau demonstreren. Het panel ziet dat studenten de aangeleerde methodologieën beheersen. Het niveau van de eindwerken is volgens het panel opvallend goed. De bachelor eindwerken tonen aan dat studenten beschikken over een stevige academische basis,

inclusief onderzoeksvaardigheden en schriftelijke uitdrukingsvaardigheid. De scriptieonderwerpen worden door het panel als maatschappelijk relevant beoordeeld. De gegeven beoordelingen komen over het algemeen overeen met de bevindingen van het panel.

Bacheloropleiding Nederlandse Taal en Cultuur

De eindwerken onderscheiden zich door een duidelijke inhoudelijke reikwijdte, zorgvuldige uitvoering en een solide verankering binnen het taalkundige en neerlandistische domein. De kwaliteit van de eindwerken binnen de opleiding wordt door het panel als sterk beoordeeld. De gekozen onderwerpen zijn doorgaans relevant en zeer actueel en sluiten aan bij bredere maatschappelijke en academische debatten.

Bacheloropleiding Literatuurwetenschap

Het panel is lovend over de kwaliteit van de eindwerken binnen de opleiding. Het panel ziet de leerresultaten duidelijk terug in de eindwerken. De eindwerken kenmerken zich door een originele en creatieve insteek, en tonen aan dat studenten beschikken over de leervaardigheden die nodig zijn om succesvol door te stromen naar een masteropleiding. Het werk getuigt van academische volwassenheid: de eindwerken zijn uitgebreid, goed gestructureerd en adequaat geschreven. Studenten met hogere cijfers voerden hun onderzoek zelfstandig uit en tonen daarbij aan dat zij in staat zijn om complexe theoretische concepten kritisch toe te passen op literaire teksten. De gekozen benaderingen sluiten aan bij gevestigde én vernieuwende onderzoekstradities binnen de literatuurstudies.

Bacheloropleiding Taalwetenschap

Het panel spreekt haar waardering uit voor de hoge kwaliteit van de eindwerken. De studenten tonen aan dat zij taalwetenschappelijk onderzoek kritisch kunnen beoordelen en analyseren, en dat zij beschikken over alle vereiste vaardigheden op bachelorniveau. Verschillende eindwerken vallen op door hun originele onderzoeksvraag en heldere academische uitvoering. De eindwerken getuigen van een bovengemiddeld niveau, waarbij studenten zelfstandig onderzoek uitvoeren en hun bevindingen duidelijk en overtuigend presenteren. De beheersing van het theoretisch taalkundig redeneren en van relevante literatuur is solide en wordt op hoog intellectueel niveau toegepast. De eindwerken leveren zo een overtuigende bijdrage aan het academisch debat en laten zien dat studenten inhoudelijk en methodologisch uitstekend zijn voorbereid op vervolgstudies.

Positie van afgestudeerden

Op grond van de gesprekken met alumni concludeert het panel dat afgestudeerden goed functioneren in vervolgopleidingen en op de arbeidsmarkt. Veel van de alumni van de bachelor stromen door naar de master in onder andere Neerlandistiek, Vertaalwetenschap, Taalwetenschap en Literatuurwetenschap. Alumni van alle bacheloropleidingen geven in de studentenhoofdstukken aan dat zij zich na afronding van de studie goed toegerust voelen in hun academische en professionele vaardigheden. De vaak brede

opzet van de opleidingen wordt gezien als toegevoegde waarde door studenten, omdat hij de basis legt voor de stap richting/naar een masteropleiding.

Op basis van de aangeleverde documentatie constateert het panel dat er voor alle bacheloropleidingen een zichtbaar en gestructureerd alumnibeleid ontbreekt. Het panel adviseert de opleidingen om actief contact met alumni te onderhouden en gericht alumnibeleid te ontwikkelen.

Conclusie

Het panel is onder de indruk van het niveau van de eindwerken binnen alle bacheloropleidingen. De bachelor eindwerken tonen aan dat studenten beschikken over een stevige academische basis, inclusief onderzoeksvaardigheden en schriftelijke uitdrukingsvaardigheid. Uit de geanalyseerde selectie van alle drie de bacheloropleidingen blijkt dat studenten de beoogde leerresultaten realiseren en het vereiste bachelorniveau demonstreren. De onderwerpen van de eindwerken worden door het panel als maatschappelijk relevant beoordeeld. De beoordelingsformulieren zijn over het algemeen navolgbaar en de criteria worden doorgaans consistent toegepast.

Op grond van de gesprekken met alumni concludeert het panel dat afgestudeerden goed functioneren in vervolgopleidingen en op de arbeidsmarkt. Alumni van alle bacheloropleidingen geven in studentenhoofdstukken aan dat zij zich na afronding van de studie goed toegerust voelen in hun academische en professionele vaardigheden. Het panel constateert op basis van de aangeleverde documentatie dat er voor alle bacheloropleidingen een zichtbaar en gestructureerd alumnibeleid ontbreekt. Het panel adviseert de opleiding om actief contact met alumni te onderhouden en gericht alumnibeleid te ontwikkelen.

Op basis van de gesprekken en bestudering van de onderliggende documentatie concludeert het panel dat de drie opleidingen **voldoen aan standaard 4**, gerealiseerde leerresultaten.

4. Eindoordeel

Het panel heeft de programma's beoordeeld aan de hand van vier standaarden. Het panel concludeert dat de programma's voldoen aan alle standaarden (beoogde leerresultaten, onderwijsleeromgeving, toetsing en gerealiseerde leerresultaten) en beoordeelt de algehele kwaliteit van de opleidingen als positief.

Standaard	Oordeel
Beoogde leerresultaten <i>Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.</i>	Voldoet
Onderwijsleeromgeving <i>Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.</i>	Voldoet
Toetsing <i>Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.</i>	Voldoet
Gerealiseerde leerresultaten <i>Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.</i>	Voldoet
Eindoordeel	Positief

In de voorgaande paragrafen heeft het panel haar positieve overwegingen over de programma's per standaard besproken en onderbouwd.

Opsomming belangrijkste positieve punten voor *alle* bacheloropleidingen:

- Het panel waardeert het didactisch concept van de opleidingen en hoe ze de verschillende werkvormen effectief weten te faciliteren. Speciale waardering is er voor het concept van *peer learning* dat bijdraagt aan een sterke onderlinge verbondenheid tussen studenten, waarbij studenten elkaar actief stimuleren en motiveren.
- Het panel waardeert de manier waarop de opleidingen actief reflecteren op hun onderwijspraktijk en deze afstemmen op de behoefte van de studenten. Dit draagt bij aan een studentgericht leerklimaat.
- Het panel acht de keuze voor de instructietaal in alle opleidingen en afstudeerrichtingen niet alleen adequaat onderbouwd, maar beschouwt deze vaak als een essentieel en geïntegreerd onderdeel van het curriculum en de pedagogiek van het programma.
- Het panel waardeert de zeer betrokken en gemotiveerde docenten.
- De studentenbegeleiding wordt door zowel het panel als de studenten als adequaat en ondersteunend ervaren. De studenten die in contact zijn geweest met studieadviseurs waren zeer tevreden over de begeleiding en adviezen. Het panel waardeert de inspanningen van de opleiding om studenten met een functiebeperking te ondersteunen.
- Het panel is onder de indruk van het overkoepelende toetsplan en de opleidingsspecifieke invulling. Het ziet een uitstekende balans tussen curriculum, leerlijnen, eindtermen en toetsvormen.
- Het panel vindt het indrukwekkend hoe goed de positie, taken en verantwoordelijkheden van de examencommissie(s) gedocumenteerd zijn. Specifiek prijst het de examencommissie(s) voor het maken van ijkpunten.
- Het panel vindt de onderbouwing van het oordeel op de beoordelingsformulieren van de eindwerken goed navolgbaar. De beoordelingscriteria worden consequent toegepast.
- Het panel is onder de indruk van het niveau van de eindwerken.
- Het panel concludeert dat afgestudeerden goed functioneren in vervolgopleidingen en op de arbeidsmarkt.

Specifiek voor Nederlandse Taal en Cultuur:

- Het panel is te spreken over de breedte van de bacheloropleiding Nederlandse Taal en Cultuur.
- Het panel waardeert de wijze waarop de opleiding een samenhang heeft gecreëerd tussen disciplinair en interdisciplinair onderwijs.
- Het panel waardeert de gestructureerde opbouw van het programma.
- Het panel waardeert dat de opleiding de leerlijnen helder inzichtelijk heeft gemaakt via de verschillende rollen.

- Het panel vindt het tutoraat 'Nederlands in de klas' een mooie poging om de populariteit van de educatieve master en de interesse voor het leraarschap te vergroten.

Specifiek voor Literatuurwetenschap:

- Het panel is erover te spreken dat de Nederlandse literatuur die aan bod komt in vertaling ook door internationale studenten bestudeerd kan worden.
- Het panel waardeert de programmaopbouw van de opleiding.
- Het waardeert dat de opleiding internationalisering niet beperkt tot tweetaligheid, maar breder integreert binnen het curriculum.
- Het panel ziet een opleiding die slaagt in een goede inhoudelijke afstemming tussen de Nederlandse en Engelstalige track.
- Het is ook positief over de introductie van nieuwe vakken om de opleiding zo actueel en relevant mogelijk te houden en waardeert eveneens de interessante verdiepingspakketten.
- Het panel waardeert de wijze waarop AI binnen het curriculum is geïntegreerd, en de actieve rol die de opleiding hierin speelt. Met name de aandacht voor het ontwikkelen van een kritische houding bij studenten ten opzichte van AI.
- Het panel is onder de indruk van de wijze waarop de opleiding diverse literaturen in verschillende talen samenbrengt en de manier waarop deze integratie binnen het curriculum is gerealiseerd.
- Het panel spreekt haar waardering uit voor de internationale samenstelling van het docententeam en het wereldwijde/internationale perspectief dat zij de studenten weet te bieden.
- Het panel beoordeelt het toetsplan als goed doordacht en overtuigend. De opbouw van het toetsprogramma is helder, sluit aan op de leerdoelen en is adequaat uitgewerkt.
- Het panel ziet evenals de studenten de introductie van alternatieve toetsvormen als positief en innovatief.
- Het panel is lovend over de kwaliteit van de eindwerken en ziet hierin de leerresultaten duidelijk terug.

Specifiek voor Taalwetenschap:

- Het panel vindt de opleiding goed opgebouwd met een sterke academische basis.
- Het panel vindt de leerlijnen helder omschreven en van bachelorniveau.
- Het panel waardeert de bewuste keuze voor een tweetalig programma en dat de opleiding actief zoekt naar manieren om Nederlands en Engels nog beter te integreren.
- Het panel vindt dat de opleiding goed inspeelt op recente ontwikkelingen in het veld en deze implementeert in het curriculum.
- Het panel ziet de diverse, deels internationale studentenpopulatie als een verrijking van de leeromgeving.

- Het panel vindt de keuze om een deel van het programma in het Engels aan te bieden adequaat onderbouwd.
- Het internationale docententeam verrijkt volgens het panel de opleiding met unieke perspectieven en draagt bij aan een dynamische leeromgeving.
- Het panel vindt het toetsplan van de opleiding helder en adequaat en er is een goede balans en variatie in toetsvormen.
- Het panel vindt de eindwerken van hoge kwaliteit en een bovengemiddeld niveau.

Naast de positieve overwegingen is het panel van mening dat er wat betreft verschillende aspecten van de opleidingen (nog) ruimte is voor verbetering. In dit rapport doet het panel een aantal suggesties, die strikt genomen geen aanbevelingen zijn.

Opsomming belangrijkste adviezen voor *alle* bacheloropleidingen:

- Het panel adviseert wat betreft het ondersteunen van studenten met een functiebeperking wel de werkdruk van de docenten in dezen in de gaten te houden. Het adviseert de opleiding oplossingen te zoeken die zowel de toegankelijkheid voor studenten als de werkdruk van docenten in balans houden.
- Het panel adviseert de opleidingen om toezicht te houden op en te streven naar meer consistentie bij het invullen van de beoordelingsformulieren, aangezien de hoeveelheid feedback die door beoordelaars gegeven wordt nogal uiteen loopt.
- Het panel constateert dat de toetsmatrix binnen alle opleidingen als complex en lastig leesbaar wordt ervaren. Het adviseert de opleiding dan ook om deze matrix opnieuw onder de loop te nemen en waar nodig aan te passen.
- Het panel adviseert het management om het gesprek met de docententeams te intensiveren en hen actief te betrekken bij het vormgeven van toekomstige ontwikkelingen.

Specifiek voor Nederlandse Taal en Cultuur:

- Het panel raadt aan om de interdisciplinaire invalshoek duidelijker zichtbaar te maken voor studenten door deze sterker terug te laten komen in zowel het onderwijsaanbod als de eindtermen.
- Het panel waardeert de stappen die al gezet zijn door de opleiding door de rollen te introduceren, maar adviseert de rollen nog zichtbaarder te maken, niet alleen in het curriculum en de formulering van de leerlijnen maar ook in de eindtermen (zie standaard 1).
- Het panel beveelt aan om meer ruimte te creëren voor docenten om onderzoek actief te verweven met het onderwijs, waardoor zowel hun academische ontwikkeling als de kwaliteit van het curriculum worden versterkt.

Specifiek voor Literatuurwetenschap:

- Het panel adviseert dat eerstejaarsstudenten eerder in het jaar al in aanraking komen met academische schrijfp opdrachten.
- Het panel adviseert de opleiding om bij een toekomstige curriculumherziening rekening te houden met de geuite behoefte van studenten aan meer diversiteit in de behandelde onderwerpen en theoretische perspectieven.

Specifiek voor Taalwetenschap:

- Het panel adviseert de opleiding om de onderlinge afstemming en integratie van leerdoelen en toetsvormen te versterken, juist daar waar het leggen van verbanden tussen cursussen in het licht van leerlijnen en eindtermen momenteel als een complexe 'kruisbestuiving' wordt ervaren.
- Het panel beveelt een aantal vervolgacties aan om de programma's verder te verbeteren. Deze aanbevelingen doen geen afbreuk aan de positieve beoordeling van de kwaliteit van de programma's:
- Opsomming belangrijkste vervolgacties voor *alle* bacheloropleidingen:
- Het panel raadt de universiteit en faculteit aan om in het kader van de werkdruk van docenten te onderzoeken hoe het surveilleren tijdens tentamens elders belegd kan worden.
- Het panel raadt de universiteit en faculteit aan om de examencommissie en de examinatoren zo snel mogelijk concrete handvatten te geven voor de omgang met AI in relatie tot toetsing.
- Het panel adviseert de opleidingen om actief contact met alumni te onderhouden en gericht alumnibeleid te ontwikkelen.

Specifiek voor Nederlandse Taal en Cultuur:

- Het panel raadt aan om de rollen 'Professional' en 'Schrijver' beter zichtbaar te maken in de eindtermen.
- Het panel raadt, vanwege de kritiek van studenten op de opbouw en samenhang van het curriculum, aan om studenten actief te betrekken bij cursusevaluaties en mogelijke herzieningen met betrekking tot de opbouw en samenhang van het curriculum.
- Het panel raadt ook aan om AI meer te integreren in het curriculum, zodat studenten de juiste handvatten krijgen om hier gedurende de studie, maar ook daarna, mee om te gaan.
- Het panel adviseert om de feedback-cultuur binnen de opleiding kritisch te evalueren.

Specifiek voor Literatuurwetenschap:

- Het panel raadt de opleiding aan om de mogelijkheid om papers ook in het Nederlands te schrijven, duidelijker richting studenten te communiceren.
- Het panel raadt de opleiding aan om de verschillen tussen de Engelse en Nederlandse track duidelijker te communiceren naar studenten

Specifiek voor Taalwetenschap:

- Het panel betreurt dat internationale studenten maar beperkt kiezen voor het Nederlandstalige pakket, onder andere vanwege hun Nederlandse taalvaardigheid. Het panel raadt de opleiding daarom aan te onderzoeken hoe de ondersteuning van internationale studenten verbeterd kan worden.
- Het panel raadt de opleiding aan om studenten beter te begeleiden bij, en te informeren over, de keuze van het verdiepingspakket, of de invulling van de vrije ruimte.

5. Bijlagen

Bijlage 1: Administratieve gegevens

Informatie over de instelling

Naam: Universiteit Utrecht ([Universiteit Utrecht | Sharing science, shaping tomorrow](#))
 Status: bekostigde instelling
 Oordeel ITK: positief

Informatie over de opleidingen

Naam: Nederlandse Taal en Cultuur
 CROHO: 56804
 Niveau: bachelor
 Oriëntatie: academisch
 Aantal studiepunten: 180 EC
 Variant: voltijd
 Taal: Nederlands
 Afstudeerrichtingen: -
 Locatie: Utrecht

Naam: Literatuurwetenschap / Literary Studies
 CROHO: 56802
 Niveau: bachelor
 Oriëntatie: academisch
 Aantal studiepunten: 180 EC
 Variant: voltijd
 Taal: Nederlands, Engels
 Afstudeerrichtingen: -
 Locatie: Utrecht

Naam: Taalwetenschap / Linguistics
 CROHO: 56803
 Niveau: bachelor
 Oriëntatie: academisch
 Aantal studiepunten: 180 EC
 Variant: voltijd
 Taal: Nederlands, Engels
 Afstudeerrichtingen: -
 Locatie: Utrecht

Bijlage 2: Programma locatiebezoek

Planning site visit MTL1 – UU (14-15-16 mei 2025) Voor commissie

Afkortingen:
OPLC: Opleidingscoördinator. Dagelijks bestuur opleiding.
OWD: Onderwijsdirecteur. Bestuurslid departement, eindverantwoordelijk onderwijskwaliteit
VD: Vice-decaan van faculteit.

Dag 1: Woensdag 14 mei

Tijd	Onderdeel	Locatie	Gesprekspartners	Taal
09:15-10:00	Vooroverleg panel			
10:00-10:15	Ontvangst panel	Trans 10, voordeur; ruimte 0.14		
10:15-11:00	Etalage (opleidingen en studenten)	Cohenzaal	Afvaardiging opleidingen	
11:00-11:45	Rondleiding binnenstad			
11:45-12:30	Gesprek facultair management	0.14	Onderwijsdirecteuren en <u>vice</u> -decanen	Nederlands
12:30-13:15	Lunch	0.14		
13:15-13:45	Gesprek bestuur BA Nederlands en MA Neerlandistiek	0.14	Opleidingscoördinatie beide opleidingen	Nederlands
13:45-14:30	Studenten en alumni BA Nederlands en MA Neerlandistiek	0.14	Studenten + alumni (<u>incl</u> OC leden) beide opleidingen	Nederlands
14:30-14:45	Pauze			
14:45-15:30	Docenten BA Nederlands en MA Neerlandistiek	0.14	Docenten (<u>incl</u> OC leden en <u>incl</u> EC vertegenwoordiging BA Nederlands) beide opleidingen	Nederlands
15:30-15:45	Pauze			
15:45-16:45	Themasessie #1: discussiepunten BA Nederlands en MA Neerlandistiek	BA Nederlands: 0.14 MA Neerlandistiek: 0.51	Afvaardiging opleidingen, commissie splitst in twee parallelgroepen	Nederlands
16:45-17:45	Intern overleg panel / opstellen bevindingen*	0.14		

*Mogelijkheid aanvullende vragen opleidingsmanagement BA Nederlands en MA Neerlandistiek

Dag 2: Donderdag 15 mei

Aangepaste tijd	Onderdeel	Locatie	Gesprekspartners	Taal
08:45-09:00	Aankomst panel			
09:00-09:30	Gesprek bestuur MA Vertaalwetenschap (Professioneel Vertalen, Literair Vertalen) en MA Letterkunde (<u>Literature Today</u>)	0.14	Opleidingscoördinatie beide opleidingen	Nederlands
09:30-10:00	Intern overleg panel	0.14		
10:00-10:45	Gesprek studenten & alumni MA Vertaalwetenschap en MA Letterkunde	0.14	Studenten + alumni (<u>incl</u> OC leden) beide opleidingen	Engels
10:45-11:30	Gesprek docenten MA Vertaalwetenschap en MA Letterkunde	0.14	Docenten (<u>incl</u> OC leden) beide opleidingen	Engels
11:30-12:00	<u>Pauze</u>			
12:00-13:00	<u>Themasessie</u> #2: discussiepunten MA Vertaalwetenschap en MA Letterkunde	M Vertaalwetenschap: 0.14; M Letterkunde: 0.51	Afvaardiging opleidingen, commissie splitst in twee parallelgroepen	Engels
13:00-13:45	Lunch	0.14		
13:45-14:15	Gesprek met EC vertegenwoordiging (indien gewenst door commissie)	0.14	Vertegenwoordiging alle betrokken <u>EC's</u>	Nederlands
14:15-14:30	Pauze			
14:30-15:00	Gesprek bestuur MA Taalwetenschappen (MA Meertaligheid en Taalverwerving (MTV) en MA Interculturele communicatie (ICC))	0.14	Opleidingscoördinatie beide opleidingen	Engels
15:00-15:45	Gesprek studenten & alumni MA Taalwetenschappen (MTV en ICC)	0.14	Studenten + alumni (<u>incl</u> OC leden) beide opleidingen	Nederlands
15:45-16:00	Pauze			
16:00-16:45	Gesprek docenten MA Taalwetenschappen (MTV en ICC)	0.14	Docenten (<u>incl</u> OC leden) beide opleidingen	Engels
16:45-17:45	Intern overleg panel / opstellen bevindingen*	0.14		

*Mogelijkheid aanvullende vragen opleidingsmanagement MA Vertaalwetenschap, MA Letterkunde, MA Taalwetenschappen

Dag 3: Vrijdag 16 mei

Tijd	Onderdeel	Locatie	Gesprekspartners	Taal
08:45-09:00	Aankomst panel			
09:00-10:00	Themasessie #3: discussiepunten MA Taalwetenschappen (MTV en ICC)	ICC: 0.14 MTV: 0.51	Afvaardiging opleidingen, commissie splitst in twee parallelgroepen	ICC: Engels MTV: Nederlands
10:00-10:30	Intern overleg panel	0.14		
10:30-11:00	Gesprek bestuur BA Literatuurwetenschap en BA Taalwetenschap	0.14	Opleidingscoördinatie beide opleidingen	Engels
11:00-11:15	Pauze			
11:15-12:00	Gesprek studenten & alumni BA Literatuurwetenschap en BA Taalwetenschap	0.14	Studenten + alumni (incl OC leden) beide opleidingen	Engels
12:00-12:45	Gesprek docenten BA Literatuurwetenschap en BA Taalwetenschap	0.14	Docenten (incl EC/OC leden) beide opleidingen	Engels
12:45-13:30	Lunch	0.14		
13:30-14:30	Themasessie #4: discussiepunten BA Literatuurwetenschap en BA Taalwetenschap	B Literatuurwetenschap: 0.14 B Taalwetenschap: 0.51	Afvaardiging opleidingen, commissie splitst in twee parallelgroepen	B Lit: Engels B TLW: Nederlands
14:30-15:30	Intern overleg panel / opstellen bevindingen*	0.14		
15:30-16:15	Eindgesprek management	0.14	Onderwijsdirecteuren en vice-decanen	Nederlands
16:15-16:45	Intern overleg panel	0.14		
16:45-17:30	Mondelinge rapportage en afronding/borrel	Cohenzaal		Nederlands

*Mogelijkheid aanvullende vragen opleidingsmanagement BA Literatuurwetenschap en BA Taalwetenschap

Bijlage 3: Documenten

Zelfevaluatie-rapporten:

- in de vorm van SWOT-analyses van alle opleidingen

Digitaal beschikbaar gestelde documenten

- Rapporten van de vorige visitatie in 2019
- Informatie over huidige transitieplan faculteit Geesteswetenschappen
- Opleidingsmonitor met daarin o.a. de opvolging van de aanbevelingen van de vorige visitatiecommissie
- Informatie over besteding neerlandistiek-gelden
- Studentenhoofdstukken
- Overzicht van themasessies binnen de visitatie
- Organogram van de Faculteit
- Richtlijn over de kern van het Utrechtse onderwijsmodel
- Onderwijskaarten
- Gids interne kwaliteitszorg Faculteit Geesteswetenschappen
- Handboek Opleidingscommissie Geesteswetenschappen
- Notulen vergaderingen opleidingscommissies
- Verslagen onderwijs-gesprekken
- NSE factsheets
- Facultaire delen van het onderwijs- en Examenreglement (OER)
- Opleidingsspecifieke delen van het OER
- Studentenwebsite
- Staflijst per opleiding
- Informatie studiebegeleiding (algemeen en voorzieningen)
- Cursusinformatie per opleiding met de cursusbeschrijving en de cursushandleiding/syllabus
- Taalbeleid UU
- Informatie over het Masterlanguage aanbod
- Richtlijn toetsing en beoordeling Faculteit Geesteswetenschappen
- Curriculum- en toetsplannen per opleiding
- Gezamenlijk jaarverslag van alle examencommissies
- Facultair reglement examencommissies
- Handboek examencommissies
- Gezamenlijk vastgestelde ijkpunten voor toetskwaliteit
- Cursushandleiding per opleiding voor studenten voor het schrijven van het eindwerkstuk
- Faculteitsbreed beoordelingsformulier voor het eindwerkstuk

Documenten beschikbaar gesteld tijdens locatiebezoek

- Cursussen via de digitale leeromgeving Blackboard

Eindwerken

Van alle opleidingen zijn door de panelvoorzitter 15 eindwerken geselecteerd, rekening houdend met een gelijke verdeling o.a. wat betreft cijfers. Verdere details over de geselecteerde eindwerken zijn op aanvraag beschikbaar bij Odion Onderzoek.

Bachelor Nederlandse Taal en Cultuur

De lijst over de periode november 2023 tot en met augustus 2024 bevatte 28 recent afgestudeerden. Hieruit is de volgende selectie van vijftien eindwerken tot stand gekomen:

Cijferreeks	Aantal	Aandeel	Verdeling	Selectie
5,5-6,9 voldoende	6	0.214	3.21	3
7,0 - 8,4 goed	19	0.679	10.185	10
8,5 - 10,0 zeer goed	3	0.107	1.605	2
	28	1		15

Bachelor Literatuurwetenschap / Literary Studies

De lijst over de periode december 2023 tot en met augustus 2024 bevatte 37 recent afgestudeerden. Hieruit is de volgende selectie van vijftien eindwerken tot stand gekomen:

Cijferreeks	Aantal	Aandeel	Verdeling	Selectie
5,5-6,9 voldoende	9	0.243	3.645	4
7,0 - 8,4 goed	27	0.73	10.95	10
8,5 - 10,0 zeer goed	1	0.027	0.405	1
	37	1		15

Bachelor Taalwetenschap / Linguistics

De lijst over de periode november 2023 tot en met augustus 2024 bevatte 38 recent afgestudeerden. Hieruit is de volgende selectie van vijftien eindwerken tot stand gekomen:

Cijferreeks	Aantal	Aandeel	Verdeling	Selectie
5,5-6,9 voldoende	8	0.211	3.165	3
7,0 - 8,4 goed	23	0.605	9.075	9
8,5 - 10,0 zeer goed	7	0.184	2.76	3
	38	1		15

Bijlage 4: Curriculumoverzichten

Bachelor Nederlandse Taal en Cultuur

	blok 1	blok 2	blok 3	blok 4
jaar 1	Basispakket 1	Basispakket 1	Basispakket 2	Basispakket 2
	Basispakket 1	Basispakket 1	Basispakket 2	Basispakket 2
jaar 2	Uitbreiding VP	Uitbreiding VP	Methodencursus*	Profileringsruimte* <i>vrije keuze</i>
	Verdiepingspakket	Verdiepingspakket	Verdiepingspakket	Verdiepingspakket
jaar 3	Profileringsruimte* <i>vrije keuze</i>	Profileringsruimte* <i>vrije keuze</i>	Voorbereiding Eindwerkstuk*	BA-Eindwerkstuk*
	Profileringsruimte* <i>pakketkeuze</i>	Profileringsruimte* <i>pakketkeuze</i>	Profileringsruimte* <i>pakketkeuze</i>	Profileringsruimte* <i>pakketkeuze</i>

* mogelijk in een ander blok of jaar

Bachelor Literatuurwetenschap

	period 1	period 2	period 3	period 4
year 1	Core profile 1	Core profile 1	Core profile 2	Core profile 2
	Core profile 1	Core profile 1	Core profile 2	Core profile 2
year 2	Electives <i>free choice</i>	Academic context course	Methodology course*	Electives <i>free choice</i>
	Specialisation	Specialisation	Specialisation	Specialisation
year 3	Preparatory course for thesis	Electives <i>free choice</i>	Electives <i>free choice</i>	BA-Thesis
	Electives <i>optional course package</i>	Electives <i>optional course package</i>	Electives <i>optional course package</i>	Electives <i>optional course package</i>

* can also be taken in another period or year

Bachelor Taalwetenschap

	blok 1	blok 2	blok 3	blok 4
jaar 1	From language to linguistics	Meaning in language	Sociolinguistics	Language development
	Psychology of language	Comparative morphosyntax	Digital tools and methods	Phonetics
jaar 2	Methods and statistics	Profileringsruimte <i>vrije keuze</i>	Phonology and fieldwork	Profileringsruimte <i>vrije keuze</i>
	V1: De kracht van taal	V1: Identiteit en variatie in spraak	V1: Meertaligheid	V1: Variatie en verandering in taal
	V2: Experimental psycholinguistics	V2: The grammar of words	V2: Semantics and pragmatics	V2: Language acquisition and language structure
	V3: Linguistic corpora and computational modeling	V3: Quantitative analysis of language data	V3: Formal and natural languages	V3: Computational linguistics
jaar 3 (cohort 21)	Profileringsruimte <i>vrije keuze</i>	Profileringsruimte <i>vrije keuze</i>	Capstone course linguistics*	BA-Eindwerkstuk**
	Profileringsruimte <i>pakketkeuze</i>	Profileringsruimte <i>pakketkeuze</i>	Profileringsruimte <i>pakketkeuze</i>	Profileringsruimte <i>pakketkeuze</i>

* zowel in blok 1 als in blok 3, ** ook in blok 1, 2, 3 mogelijk, maar altijd na Capstone course

Bijlage 5: Eindtermen per opleiding

Bachelor Nederlandse Taal en Cultuur

Afgestudeerden in de bacheloropleiding Nederlandse taal en cultuur:

- hebben kennis op het gebied van de Nederlandstalige literatuur of literatuur in andere talen die in Nederlandstalige bredere cultuur relevant is van ca. 1150 tot heden, en zijn vertrouwd met methodes van interdisciplinair onderzoek naar en benaderingswijzen van literaire tekstinterpretatie en met methodes en benaderingswijzen van disciplinair en interdisciplinair onderzoek naar de relatie tussen literaturen, media en samenleving (*Dublin-descriptor: Kennis en inzicht*);
- hebben kennis op het gebied van algemene (d.w.z. taaloverstijgende) en specifieke eigenschappen van de systematiek van de variëteiten van het Nederlands, en zijn vertrouwd met de methodes en benaderingswijzen van disciplinair, interdisciplinair en comparatief onderzoek die tot die kennis leiden (*Dublin-descriptor: Toepassen kennis en inzicht*);
- hebben kennis op het gebied van algemene en specifieke aspecten van het gebruik van de variëteiten van het Nederlands als communicatiemiddel, en zijn vertrouwd met methodes van disciplinair en interdisciplinair onderzoek naar en benaderingswijzen van de analyse van schriftelijk en mondeling taalgebruik (*Dublin-descriptor: Toepassen kennis en inzicht*);
- IV. kunnen vrijwel zelfstandig een kleinschalig kwalitatief of kwantitatief (eventueel digitaal) onderzoek verrichten binnen ten minste één van de genoemde deelgebieden van de neerlandistiek of vanuit taalvergelijkend perspectief waarbij het Nederlands één van de vergeleken talen is (*Dublin-descriptor: Leervaardigheden*);
- kunnen zich inwerken in niet eerder bestudeerde thema's en in nieuwe ontwikkelingen van het deelgebied of de taalvergelijkende thematiek waarop ze (vrijwel) zelfstandig onderzoek kunnen verrichten (*Dublin-descriptor: Oordeelsvorming*);
- zijn zich bewust van de eigen capaciteiten en weten wanneer andere deskundigen ingeschakeld dienen te worden (*Dublin-descriptor: Oordeelsvorming*);
- kunnen de verkregen kennis en inzicht van het domein en arbeidsveld van de Nederlandse taal en culturen toepassen binnen zowel een academische als een maatschappelijke context (*Dublin-descriptor: Communicatie*).
- beschikken over de vaardigheid om op verantwoorde en kritische wijze digitale bronnen en data te verzamelen, beheren, evalueren en te analyseren, en zijn zich bewust van relevante maatschappelijke invloeden en gevolgen van digitalisering voor het eigen vakgebied (*Dublin-descriptor: Oordeelsvorming*).

Bachelor Taalwetenschap

Afgestudeerden in de bacheloropleiding Taalwetenschap:

- Hebben kennis over en inzicht in methoden en theorieën in de studie van taalstructuur (fonologie, morfologie, syntaxis, semantiek), taal- en spraakprocessen (fonetiek, psycholinguïstiek, taalverwerving), taalgebruik in maatschappelijke en technologische contexten (sociolinguïstiek, pragmatiek, computerlinguïstiek) en modelering van taal (als vorm van cognitive science). (*Dublin-descriptor: kennis en inzicht*)
- Hebben vaardigheden die hen in staat stellen om data met betrekking tot taalstructuren, taalprocessen en taalgebruik te analyseren met passende empirische methoden en theoretische modellen (mede gebruikmakend van statistische en digitale tools), ten behoeve van de oplossing van een theoretisch of praktisch taalwetenschappelijk vraagstuk. (*Dublin-descriptor: toepassen kennis en inzicht*)
- Hebben vaardigheden verworven om onder begeleiding een kleinschalig onderzoek uit te voeren waarin data verzameld, geanalyseerd en geïnterpreteerd worden om een wetenschappelijk antwoord te formuleren op een taalkundig probleem, kritisch rekening houdend met relevante theoretische, ethische en maatschappelijke aspecten. (*Dublin-descriptor: oordeelsvorming*)
- Hebben presentatie- en schrijfvaardigheden verworven die hen in staat stellen informatie over eigen of andermans onderzoek over te brengen op vakgenoten of niet-vakgenoten met inachtneming van relevante taalwetenschappelijke conventies. (*Dublin-descriptor: communicatie*)
- Hebben reflectieve, leer- en planningsvaardigheden verworven die hen in staat stellen om met de daarvoor vereiste zelfstandigheid een masteropleiding aan te gaan. (*Dublin-descriptor: leervaardigheden*).
- Afgestudeerden in de bachelor Taalwetenschap zijn bovendien *digitaal geletterd*; zij beschikken over de vaardigheid om op verantwoorde en kritische wijze digitale bronnen en data te verzamelen, beheren, evalueren en te analyseren, en zijn zich bewust van relevante maatschappelijke invloeden en gevolgen van digitalisering voor het eigen vakgebied

Bachelor Literary Studies

Graduates:

- have knowledge and understanding of the field of Literary Studies in its international context (*Dublin-descriptor: knowledge and understanding*)
- have knowledge and understanding of the theories and principles (methods) of Literary Studies (*Dublin-descriptor: knowledge and understanding*)
- have the academic skills required to apply their knowledge and insight in a manner that demonstrates a professional approach to their work in Literary Studies. (*Dublin-descriptor: applying knowledge and understanding*)
- are able, when addressing a problem in the field, to formulate a clear and feasible research question; the concepts in this question are adequately operationalized; a subject is approached both theoretically and empirically; a coherent argument conveys results and is brought to a close in a clear conclusion; results are used to answer the original research question or to clarify, and where possible contribute to solving, the problem it explores; judgements consider relevant societal, scholarly or ethical aspects of findings. (*Dublin-descriptors: making judgements; applying knowledge and understanding*)
- can communicate (convey) information, ideas and solutions to both specialist and non-specialist audiences. (*Dublin-descriptor: communication*)
- have knowledge and understanding of the possibilities and limitations of using digital sources and methods within the discipline, and have the ability to critically compare digital sources to a range of sources. (*Dublin-descriptor: making judgements*)
- have developed the learning skills necessary to start a Master's degree (*Dublin-descriptor: learning skills*).
- possess the skill to responsibly and critically collect, manage, evaluate and analyse digital resources and data, and are aware of relevant societal influences and consequences of digitization for one's field of study. (*Dublin-descriptor: making judgements*)